

DRÁVÁTÓL A BALATONIG

A DÉL-DUNÁNTÚLI VÍZÜGYI IGAZGATÓSÁG IDŐSZAKI LAPJA

2019 | III.

Új tava van Baranya megyének – Barátúri-tó

XLI. Országos Vízrajzi Értekezlet – Sikonda

**A DDVIZIG területén lévő holtágak vízgazdálkodási problémái
– A Cún-Szaporca holtágrendszer vízpótlásának tapasztalatai**

45 éves a Deseda-tározó

Tartalom

KÖSZÖNTŐ

MÁRK László

Előszó

3

HÍREK

JUSZTINGER Brigitta

Elismerések a "Hableány" katasztrófa mentési munkáiban részt vett kollégáinknak

4

JUSZTINGER Brigitta

Új tava van Baranya megyének – Barátúri-tó

5

JUSZTINGER Brigitta

DUNA NAP – 2019, GYŐR

7

ÓZDI Annamária

Nyugdíjas Találkozó

8

JUSZTINGER Brigitta

Országos szakági értekezlet a vízrajzi szolgálat aktuális kérdéseiről

9

JUSZTINGER Brigitta

Biztonság Hete 2019

10

VÍZTUDOMÁNY

HORVÁTH Gábor – GAÁL Erzsébet – PÁL Irina – KULCSÁR László – JAKAB Róbert

A Cún-Szaporca holtágrendszer vízpótlási tapasztalatai

11

MOSONYI Zoltán

Lettt egy új árvízvédelmi szakaszunk

16

VÍZ-ÜGYÜNK

HORVÁTH Gábor

Féléves hidrometeorológiai tájékoztató, 2019. január – június

17

BALOGH Tibor

Villámárvíz kártételeinek mérséklési lehetősége a Völgységi-patakon

24

ERB Zsolt

Vízgazdálkodási társulatok tevékenységének megszűnése Dél-Baranyában

25

BALÁZS Béla

Védekezési költségek bemutatása és jellemzése

29

HATÁRAINKON TÚL

CSOLCZ István

A Dráva folyó éves szemléje és az Állandó Magyar-Horvát Vízgazdálkodási Bizottság XXII. ülésének előkészítő tárgyalása

31

VÍZ-TÜKÖR

RAJNAI Gábor – CSIMA Valéria

Bemutatkozik az Informatikai Osztály

32

EGY KIS TÖRTÉNELEM

CSER Valéria

45 éve kezdték építeni a Deseda-tározót

34

TANULUNK

KLEIN Judit

A vízügyi igazgatási szerveknél foglalkoztatott közalkalmazottak 2018-ban megkezdődött oktatási programjának aktualitásai

36

SZEMÉLYI HÍREK

HAVASI Mónika

Személyi hírek – Fluktuáció – Bérek...

37

SZAKMAI SZERVEZETEK HÍREI

SÁGHINÉ JUHÁSZ Ildikó

A Magyar Hidrológiai Társaság XXXVII. Vándorgyűlése Pécsen

40

SCHUBERT József

Elnökválasztás előtt a Baranya Megyei Mérnöki Kamara Vízgazdálkodási és Vízépítési Szakcsoportja

41

PROGRAMAJÁNLÓ

ETTER Viktória

Új, állandó kiállítás a Duna Múzeumban

42

KOMLÓS Éva

Természetközeli élmények a Dráva mentén

44

BALÁZS József

Szakszervezeti kirándulások

46

KÖNYVAJÁNLÓ

47

VERS

47

Köszöntő

Előszó

MÁRK László
igazgató

Tisztelt Olvasó!

Örömmre szolgál, hogy idén már harmadszorra köszönhetem olvasóinkat, és ajánlhatom kiadványunkat megtisztelő figyelmükbe. Az elmúlt negyedévben is számos fontos és érdekes esemény történt a vízügyi ágazat életében, melyek közül külön is fel szeretném hívni a figyelmet az azokat bemutató néhány cikkre.

Büszkén számolhatok be arról, hogy több éves előkészítő és kivitelezési munka után a nyáron átadásra került Magyarország és Magyarhertelend határában Baranya megye új tározója. Az igazgatóság projekt-tevékenysége során először adhatott át olyan létesítményt, amely növeli a térség árvízi biztonságát és jóléti célokat is szolgál, s amelynek a névadói a helyi lakosok voltak. A tőlük érkező javaslatok, ötletek alapján lett az elkészült tározó neve: Barátúri-tó.

A szakmai, tudományos rovat részeként kiadványunk minden egyes számának részét képezi valamely vízellátási intézményünk üzemeltetésének bemutatása, jellemzése. Jelen számunkban a Cún-Szaporca holtágrendszer vízpótlásának legújabb tapasztalatairól számolunk be.

A lap szerkesztésével kapcsolatban korábban tett ígéretünknek megfelelően a szűken vett szakmai témákhoz képest most is igyekeztünk egyéb-, a vízügy működéséhez kapcsolódó témáknak is helyet biztosítani. Ennek eleget téve a most megjelenő számunkban bemutatkozik az igazgatóság Informatikai és Hírközlési Osztálya, illetve megemlékezünk a Kaposvár mellett üzemelő, országos ismertségű, immár 45 éves Deseda-tározóról, minde mellett betekintést nyújtunk olyan szervezeti kérdéseket érintő témákba is, mint a létszámunk alakulását meghatározó tényezők, az aktuális online képzések, vagy a Magyar Mérnöki Kamara Vízépítési Tagozatának vezetőség-választása.

Olvasóinknak kellemes kikapcsolódást kívánok, reményeim szerint mindenki talál a maga számára egy-egy hasznos, érdekes vagy éppen szórakoztató cikket, amelyen keresztül egy kicsit közelebb kerülhet a Dél-dunántúli vízügyi igazgatás mindennapjaihoz.

Hírek

Elismerések a “Hableány” katasztrófa mentési munkáiban részt vett kollégáinknak

JUSZTINGER Brigitta

PR munkatárs

Titkárság

Láng István, az Országos Vízügyi Főigazgatóság főigazgatója és Márk László, a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság vezetője 2019. augusztus 7-én elismerő oklevelet adományozott a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság azon munkatársainak, akik a 2019. május 29-én elsüllyedt “Hableány” nevű hajó katasztrófáját követő mentési munkálatokban részt vettek.

A Belügyminisztérium által felajánlott “Sodrony” emléktárgy és díszoklevél elismerésben az alábbi három kollégánk részesült: Nádasi István Ede területi felügyelő, a Pécsi Szakasztechnika Villányi Felügyelőségéről; Csorbics Árpád hajóvezető, a Kaposvári Szakasztechnika Folyami Felmérő és Kitzűzőszolgálatáról, Barcsról; Czimmer Gábor Ferenc szerelőipari szakmunkás, a Pécsi Szakasztechnika Villányi Felügyelőségéről.

Igazgatói elismerést további hét munkatársunk kapott, akik a kárenyhítésben való kiemelkedő és példamutató szakmai munkájuk elismeréséül vehették át oklevelüket: Gráber Antal gátőr, a Pécsi Szakasztechnika Villányi Felügyelőségéről; Hegedüs Gergely árvízvédelmi referens, az Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztályról; Lamberti József László szivattyútelep-kezelő, a Pécsi Szakasztechnika Villányi Felügyelőségéről; Mosonyi Zoltán kiemelt műszaki referens, az Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztályról; Püspök Ákos vízrendezési referens, a Vízrendezési és Öntözési Osztályról; Schneider Csaba gátőr, a Pécsi Szakasztechnika Villányi Felügyelőségéről; Tutti Tibor gátőr, a Pécsi Szakasztechnika Villányi Felügyelőségéről.

Köszönjük valamennyiük áldozatos munkáját!

Új tava van Baranya megyének

Elkészült a Baranya-csatornára tervezett záportározó, a Barátúri-tó

JUSZTINGER Brigitta

PR munkatárs

Titkárság

A Magyarhertelend és Magyarszék községek között elterülő Barátúron a nyár közepén került átadásra Baranya megye legnagyobb kapacitással rendelkező, új záportározója.

A „Záportározó építése a Baranya-csatorna vízgyűjtőjén” elnevezésű projekt az Országos Vízügyi Főigazgatóság és a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság konzorciumának projektje, melynek keretében épülhetett meg az új, árvízcsúcs-csökkentő tározó, a Szabadics Zrt. kivitelezésében.

Baranya megye legújabb tava a Barátúri-tó nevet kapta. Ünnepeles átadójára július 11-én került sor.

A nap programsorozata a magyarszéki Faluházban kezdődött a délelőtti órákban, majd a Barátúri-tó ünnepeles átadásával folytatódott, Barátúrban.

Ezt követően a másik érintett önkormányzat helyszínén, Magyarhertelenden, a Községi Centrum előtti téren ünnepeltük meg a beruházás befejezését, a lakossággal együtt.

A Magyarszáéken lezajlott hivatalos záró rendezvényen köszöntőt mondott:

Nagy Csaba, Baranya megye országgyűlési képviselője, a Dél-dunántúli Területi Vízgazdálkodási Tanács elnöke, Bencs Zoltán, az Országos Vízügyi Főigazgatóság főosztályvezető hivatalvezetője, Márk László, a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság vezetője, a Magyar Hidrológiai Társaság Baranya Megyei Területi Szervezetének elnöke, valamint Kárpáti Jenő, Magyarszék polgármestere.

Ezt követően Polgár Károly, a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság Vízügyi és Öntözési Osztályának vezetője tartott vetítettképes beszámolót a záportározó munkálatairól.

A Barátúri-tónál a beruházást megvalósító, kivitelező Szabadics Zrt. vezérigazgatója, Kovács Tamás adta át a tavat a megbízó konzorciumnak.

A tó átadását és névadó ünnepségét is ezen a napon tartottuk.

A Baranya Megyei Önkormányzat és a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság pályázatot írtak ki a konzorciumban szereplő záportározó elnevezésére. A rendezvényen Nagy Csaba képviselő úr és Márk László igazgató úr hirdette ki a tó nevét, s adta át a díjakat a kiírt névadó pályázat nyertesének: Gungl Lászlóné barátúri- és Deák Gábor pécsi lakosnak.

A papi tószentelés után, a nemzeti színű szalag átvágásával hivatalosan is átadták a tavat a lakosság számára.

A hivatalos szalagátvágási ceremónián részt vett: Nagy Csaba, Baranya megye országgyűlési képviselője, a Dél-dunántúli Területi Vízgazdálkodási Tanács elnöke, Dr. Horváth Zoltán, a Baranya Megyei Kormányhivatal kormány megbízottja, Bencs Zoltán, az Országos Vízügyi Főigazgatóság főosztályvezető hivatalvezetője, Márk László, a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság vezetője, a Magyar Hidrológiai Társaság Baranya Megyei Területi Szervezetének elnöke, Szeledi Katalin, Magyarhertelend polgármestere, Kárpáti Jenő, Magyarszék polgármestere, és Kovács Tamás, a kivitelező Szabadics Zrt. vezérigazgatója.

A rendezvény Magyarhertelenden, a Községi Centrum előtti téren folytatódott – a meghívott vendégek mellett – a környező települések polgármesterei és jegyzői-, a nemzetiségi önkormányzatok és civil szervezetek képviselői-, valamint a lakosság részvételével. Köszöntőt mondott Dr. Horváth Zoltán, a Baranya Megyei Kormányhivatal kormány megbízottja, Márk László, a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság vezetője, a Magyar Hidrológiai Társaság Baranya Megyei Területi Szervezetének elnöke, a beruházást levezénylő projektvezető mérnök, Janotka János az Euroút Kft. képviselőjében, valamint Szeledi Katalin, Magyarhertelend polgármestere is.

A beruházás a Széchenyi 2020 Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program keretében vissza nem térítendő EU forrásból valósult meg, közel 2 milliárd forint értékben. A tározó a régióba tervezett zápor-tározók közül a legnagyobb kapacitással rendelkezik, így vízkárenyhítés szempontjából jelentős a szerepe. A Baranya-csatorna felső szakaszáról-, valamint a Kaszánya-patakon érkező árvizek visszatartását biztosítja. Az 53,5 hektáros, 1 280 000 köbméter kapacitású tározó megépítésének elsődleges célja a tavaszi árvízveszély csökkentése a víz visszatartásával, illetve az érkező vízhozam csökkentésével. A Barátúr, Magyarszék és Magyarhertelend határában megépült tározó árvízcsúcs-csökkentő hatása Sásdig jelentősen érezhető lesz. Az árvízi károktól mintegy négyezer lakost fog hatékonyan megvédeni. A másodlagos cél a víztartékolás, öntözővíz biztosítás, az aszályos időszakok vízpótlása. A vízfelület jóléti célokat is szolgálhat a későbbiekben (horgászó, csónakázó tó, esetleg strand formájában), mind a helyiek-, mind az idelátogatók számára.

DUNA NAP – 2019, GYŐR

JUSZTINGER Brigitta

PR munkatárs

Titkárság

A vízügyi ágazat idén Győrben ünnepelte a NEMZETKÖZI DUNA NAP-ot, melyen a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság is részt vett. Mind sárkányhajósaink, mind focicsapatunk is aktívan kivette a részét a naptól főzőcsapatunk mellett, akiket Troszt Sándor pécsi szakaszmérnök kollégánk képviselt. S bár idén nem értünk el helyezéseket, egy nagyon jó hangulatú napot tölthetünk el együtt a vízügyes szakma képviselőivel, finom ételek és italok, valamint sok-sok élmény és koncert mellett, s a lampion-versenyben sem maradtunk alul. Külön köszönet a DDVIZIG-es csapatoknak, s valamennyi résztvevő kollégánknak!

Focicsapatunk:

Boros Bálint
dr. Makay Gábor
Fonód András
György Zsolt
Horváth Zoltán
Jakab Róbert
Molnár II Gábor
Szabó István
Szilárd Zoltán

Sárkányhajó csapatunk:

Balatinácné Balázs Livia
Dobos Hanna
Domány András
dr. Rónay Anikó
dr. Szalmásyné Bányai Andrea
Klein Judit
Kotek Tamás
Németh Gábor
Pintér Csaba
Polgár Károly
Sárosdi Georgina
Sindler Csaba

Főzőcsapatunk:

Tóth Piroska
Troszt Sándor
Troszt Veronika
Váradi Zoltán

A nap pillanatai képekben:

Nyugdíjas Találkozó

ÓZDI Annamária

igazgatási referens

Igazgatási és Jogi Osztály

Igazgatóságunk az idei évi nyugdíjas találkozóját szeptember 16-án tartotta meg.

A 33 fős csapat busszal kelt útra a reggeli órákban, Balatonfenyves irányába. Első állomásunk a balatonfenyvesi szivattyútelepre vezetett, ahol szakmai programként a Balaton-Nagyberek Vízitársulat vezetője tartott részünkre egy tartalmas szakmai előadást, majd ezt követően közösen megtekintettük a balatonfenyvesi kikötőt. Végül a Marcaliban található Lóki Csárdában egy finom ebéddel zártuk a napot. A terepbejárásnak az idő is kedvezett, így egy igazán kellemes napot tölthettünk el együtt.

Országos szakági értekezlet a vízrajzi szolgálat aktuális kérdéseiről

Sikonda, 2019. szeptember 24-26.

JUSZTINGER Brigitta

PR munkatárs

Titkárság

Az Országos Vízügyi Főigazgatóság a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatósággal közösen országos szakági értekezletet szervezett a vízrajz területén tevékenykedő szakemberek részére. A szeptember 24. és 26. között Sikondán lezajlott XLI. Országos Vízrajzi Értekezleten a vízrajzi szolgálat aktuális kérdéseit vitatták meg.

A konferenciát Lábdy Jenő műszaki főigazgató-helyettes nyitotta meg az OVF részéről, s tartott előadást a vízügyi ágazat aktuális feladatairól és az elvárásokról, a vízrajzi tevékenységgel szemben.

A Vízrajzi és Vízyűjtő-gazdálkodási Főosztály szervezőtől és aktuális feladatairól Csík András főosztályvezető, a konferencia levezető elnöke beszélt.

Varga Balázs osztályvezető a vízrajzi projektek helyzetét-, valamint a 2021. és 2027. közötti EU-s pénzügyi ciklus kilátásait ismertette.

A Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság bemutatkozó előadását Pecze János főmérnök, műszaki igazgató-helyettes tartotta meg, a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság vízrajzi tevékenységét pedig Horváth Gábor, a Vízrajzi és Adattári Osztály osztályvezetője ismertette.

A háromnapos szakmai konferencián több mint húsz előadás hangzott el a közel száz résztvevő előtt.

Az értekezlet napirendjén szerepelt a Cún-Szaporca holtágrendszer vízpótlására létrehozott létesítmények bemutatása és értékelése is. A konferencia résztvevői szakmai tanulmányút keretében ellátogattak a Duna-Dráva Nemzeti Park Szaporcán található látogatóközpontjába, ahol a holtágrendszer ökológiai értékeit, érdekességeit bemutató előadást hallgathattak meg, s ismertetésre került a vízpótló rendszer monitoringja és 3 éves tapasztalatai is.

A Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság (Pécs) ezen a konferencián adta át azt a vándor vízmércét a Kőrös-vidéki Vízügyi Igazgatóság (Gyula) részére, amely egyúttal jelképezi a soron következő vándorgyűlés helyét is: a jövő évben ugyanis Gyulán rendezik meg a szakági értekezletet.

Ezen a rendezvényen került átadásra az országos vízrajzi mérőgyakorlat vándor vízmércéje is, mely a Kőrös-vidéki Vízügyi Igazgatóságtól (Gyula) most a Nyugat-dunántúli Vízügyi Igazgatósághoz (Szombathely) került, előrevetítve a jövő évi vízrajzi mérőgyakorlat helyszínét is.

Biztonság Hete 2019

JUSZTINGER Brigitta

PR munkatárs

Titkárság

Biztonság Hete 2019 Bővülő együttműködés, izgalmas programok

Idén immár harmadik alkalommal rendezték meg azt a balesetmegelőzési és biztosítási téma-hetet – a Biztonság Hetét –, amely az ország minden megyéjében várta a 9-14 éves gyerekeket, hogy változatos, látványos programokon keresztül hívja fel a figyelmüket a biztonságra.

A szeptember 23-28. között, hétfőtől szombatig tartó rendezvénysorozatot az Országos Rendőr-főkapitányság Országos Baleset-megelőzési Bizottsága és a Magyar Biztosítók Szövetsége (MABISZ) rendezte meg, de több tucat más szervezet is részt vett a programokon. Az országos programsorozat megnyitóját szeptember 23-án tartották meg a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen.

Biztonság Hete a baranyai megyeszékhelyen is

Szeptember 26-án közel félezer általános iskolás gyermek részvételével a pécsi Apáczai Csere János Nevelési Központ Művelődési Ház aulája és agórája adott otthont az országos témahét Baranya megyei eseményének, melyen a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság is bemutatkozott, s képviseltette magát egy standon.

A Baranya Megyei Rendőr-főkapitányság fő szervezésében megvalósuló rendezvénynek 8 állomása volt, a legfontosabb baleset- és katasztrófavédelmi témákat és területeket érintve.

Standunkon szó esett az árvízi védekezésről, a vizeink védelméről, majd közös játékra invitáltuk a gyerekeket, akik osztályonként egy Víz-Kvíz tölthettek ki, majd vízűgyes társasjátékon mérhették össze a tudásukat. Az osztályok jutalma is ez a társasjáték lett.

Kirakós játékunkban a Dráva folyót-, illetve Baranya megye legújabb tavát, a júliusban átadott Barátúri-tavat lehetett kirakni.

A célunk az volt, hogy a gyerekek együtt gondolkodjanak, együtt örüljenek, majd együtt tudjanak játszani egymással, jelképezve ezzel azt is, hogy az összefogás mennyire fontos-, akár az árvízi védekezésben is. Összetartással, összefogással tudunk katasztrófákat megelőzni és elhárítani is. Egymást segítve, egymással, együtt, egymásért, közösen vigyázva értékeinkre, közösen megóvni környezetünket.

Nagy népszerűségnek örvendett az a távcsöves, libellás szintezőműszerünk, melynek segítségével magasságkülönbségeket mérünk. Egy terület domborzati viszonyait lehet vele megmérni, illetve vízszintes referencia síkokat tudunk kijelölni a műszer segítségével, a munkaterületünkön. Ebbe a távcsöves, libellás szintezőműszerbe minden standunkon megforduló gyermek belenézhetett.

Mind a gyerekek-, mind a felnőttek körében is népszerűsítettük azt az okostelefonra letölthető, drávai mobilalkalmazásunkat, amely segít a drávai túrákon való eligazodásban.

Elérési útvonal:

http://vpf.vizugy.hu/reg/ddvizig/doc/Brosura_DRAWA.pdf

Víztudomány

A Cún-Szaporca holtágrendszer vízpótlási tapasztalatai

HORVÁTH Gábor

osztályvezető
Vízrajzi és Adattári Osztály

PÁL Irina

kiemelt műszaki referens
Vízrajzi és Adattári Osztály

KULCSÁR László

monitoring referens
Vízrajzi és Adattári Osztály

GAÁL Erzsébet

kiemelt műszaki referens
Vízvédelmi és Vízyűjtő-gazdálkodási Osztály

JAKAB Róbert

monitoring referens
Vízrajzi és Adattári Osztály

I. Bevezetés

A „Cúni duzzasztó” szükségességét az évtizedekkel ezelőtt a Dráváról lefűződő és természetvédelmi területté nyilvánított holtágrendszer gyakori vízhiánya indokolta. Az 5 holtágból álló (Kis-Inci, Szilhádi, Külső-Hobogy, Belső-Hobogy és Alsó-Füzesi) vízrendszer korábbi vízpótlását csak a Dráva magas vízállása esetén az árvízvédelmi töltésbe épített zsilipen keresztül lehetett megoldani. A természet által biztosított vízpótlás azonban nem elégítette ki a Duna-Dráva Nemzeti Park által elképzelt „Vetland” vízigényeit:

- a tájkaraktert és életformát egykor meghatározó víz szerepének visszaállítását a térségben,
- ökológiai/természeti értékek megővését, a vizes élőhelyek fenntartását,
- őshonos fajok megőrzését,
- turisztikai, rekreációs lehetőségek fejlesztését.

II. A létesítmények bemutatása

Az Új Széchenyi terv – Dél-Dunántúli Operatív Program – Térségi jelentőségű vízvédelmi rendszerek fejlesztése az Ős-Dráva Program című kiírás keretében a Dél-dunántúli Vízügyi igazgatóság pályázatot nyújtott be „A Cún-Szaporca holtág vízpótlása az Ős-Dráva Program keretében” címmel. Az igazgatóság által koordinált beruházásból a Fekete vízén épült duzzasztómű, vízpótló és monitoring rendszer 2015. év végén készült el. A rendszer fő létesítménye a Fekete víz 6+420 km szelvényében létesített duzzasztó, ami képes a vízfolyás vízhozamát a szükséges, biztonságos vízkivétel szintjére duzzasztani, közben folyamatosan biztosítva az alatta lévő mederszakasz ökológiai víz-

igényét. További létesítményként készült el az 1250 méter hosszú, vízpótlást biztosító töltőárok (melyet piros vonallal jelöltünk a helyszínrajzon), 3 db vízrajzi állomás (duzzasztó mérce, töltőárok mérce, Kisinci mérce) és 5 db talajvízkút (Cún1-5) a térség vízállapotának jellemzésére, illetve 3 áteresz és 1 db halrács (lásd helyszínrajz és fotók).

Fekete víz – Cún duzzasztó

Töltőárok vízmérce

Talajvíz megfigyelő kút

Kisinci tó

III. A vízpótlások értékelése, tapasztalatai

a.) Mennyiségi monitoring értékelése

A tórendszer vízpótlását a Duna-Dráva Nemzeti Park írásos felkérése alapján a DDVIZIG végzi. A duzzasztás megkezdését és leállítását a park határozza meg.

A tórendszer üzemvízszinten (**91,25 mBf.**) lévő felülete: **54,5 ha**, az éves maximális vízpótlási mennyiség: **1.050.000 m³**.

Az első vízpótlásra 2016 tavaszán került sor és az üzemeltetési szabályzat alapján évente kétszer, szükség esetén rendkívüli vízpótlással többször is vizet kell vezetni a holtágakba. A három és fél éves időszak vízpótlási tapasztalatai a létesített monitoring ada-

tok alapján lettek kiértékelve. Az eltelt időszakban 7 alkalommal került sor a holtágrendszer Fekete vízén keresztüli vízpótlására.

Az egyes töltések rövid kiértékelése:

I. vízpótlás

2016. 03. 03. – 2016. 03. 11.: töltési idő 9 nap, a töltés időszakában jelentős csapadék a vízgyűjtőn, magas drávai vízállások (Drávaszabolcs 200-300 cm), két árhullám a Fekete vízén. A kedvező környezeti körülmények miatt a kívánt üzemvízszintet 9 nap alatt el lehetett érni.

II. vízpótlás

2016. 09. 22. – 2016. 11. 03.: töltési időszak 47 nap, a töltés időszakában jelentős csapadék a vízgyűjtőn, viszont alacsony drávai vízállások (Drávaszabolcs 60 cm), alacsony talajvízszint. A Fekete vízben közepes vízhozam. A vízpótlás nagy része a talajvízbe, illetve a Drávába szivárgott.

III. vízpótlás

2017. 03. 01. – 2017. 03. 08.: töltési időszak 7 nap, a töltés időszakában 30-40 mm csapadék a vízgyűjtőn, alacsony drávai vízállások (Drávaszabolcs 50-60 cm), magas tavaszi talajvízszint, közepes vízhozam a Fekete vízben. A vízpótlás gyorsan megtörtént, mert a tórendszer a téli időszakban nem ürült le nagymértékben, így a töltővíz a magas talajvízszint hatására egyből a tavak szintjét tudta emelni.

IV. vízpótlás

2018. 07. 12. – 2018. 09. 05.: töltési időszak 55 nap, a töltés időszakában átlagos csapadék a vízgyűjtőn, nagy párolgás, alacsony drávai vízállások (Drávaszabolcs 50-60 cm), alacsony talajvízszint, kis vízhozam a Fekete vízben. A sikeres vízpótláshoz szükséges feltételek nem voltak adottak ebben az időszakban. (Sárga háttérrel jelölve a táblázatban).

VI. vízpótlás

2018. 10. 17. – 2018. 12. 10.: töltési időszak 54 nap, a töltés időszakában kevés csapadék a vízgyűjtőn, alapvetően alacsony drávai vízállások mellett egy árhullám lehetővé tette az árvízvédelmi töltés zsilipjén keresztüli alsó víz betáplálást; alacsony talajvízszint, kis vízhozam a Fekete vízben. A sikeres vízpótlást a drávai árhullám nagyban segítette.

VII. vízpótlás

2019. 04. 16. – 2019. 05. 17.: töltési időszak 31 nap, a töltési időszak áprilisában átlag alatti kevés, májusban nagyon sok csapadék a vízgyűjtőn, alapvetően alacsony drávai vízállások mellett egy árhullám lehetővé tette az árvízvédelmi töltés zsilipjén keresztüli alsó víz betáplálást; alacsony talajvízszint, kis vízhozam a Fekete vízben. A sikeres vízpótlást a drávai árhullám nagyban segítette.

Az egyes vízpótlási időszakok főbb paraméterei a 2. táblázatban láthatóak:

Az adatokból kitűnik, hogy egy esetben a vízpótlás nem sikerült. A nyári rendkívüli igényt a környezeti feltételek nem tették lehetővé. A Fekete víz duzzasztó alatti szakaszának állandó minimális ökológiai vízigénye 220-250 l/s, az érkező vízhozam éppen kielégítette ezt az igényt (300 l/s).

Mint a III. fejezet elején jeleztük, a vízpótlást a DDNP igazgatósága irányítja, a vízügyi igazgatóság a kérésüket végrehajtja.

A sikeres vízpótlásnak azonban több környezeti feltétele van:

Segítő tényezők:

- Kellő vízhozam a Fekete vízben (min. 3-4 m³/s)
- Legalább közepes vízállás a drávaszabolcsi vízmércén (150-200 cm)
- Terepszint közelében lévő talajvízszint (210-220 cm)
- Csapadékos időjárás

Ezen feltételek együttes megléte garantálja a sikeres vízpótlást. A Fekete víz vízgyűjtőjére esett csapadék alapvetően hatással van a többi jelenségre, kivéve a Dráva vízjárására. Ezt az Alpokban leesett csapadék szabályozza, viszont a folyó vízjárása jelentős hatással van a térség talajvízszintjére, illetve a holtágak vízállására is.

Gátló tényezők:

- Kis vízhozam a Fekete vízben (1 m³/s alatt)
- Alacsony vízállás a drávaszabolcsi vízmércén (50 cm alatt)
- Alacsony talajvízszint (270 cm alatt)
- Csapadékmentes időjárás

Természetesen a fenti tényezők közül a Fekete vízben levonuló nagyobb árhullám is képes alacsony talajvízszint és drávai vízállások esetén is vízpótlást biztosítani, a töltési időszak megnövekedése és jelentős szivárgási veszteség árán. Szintén jelentősen javíthatja a tavak vízszintjének alakulását egy-egy nyári drávai árvíz, amikor lehetőség van az árvízvédelmi töltésen keresztüli vízpótlásra is.

A jövőben célszerűnek tarjuk a vízpótlás időszakának kijelölését a következő módon: a Duna-Dráva Nemzeti Park a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatósággal egyeztetve, az aktuális környezeti tényezők elemzése után, annak javaslata alapján jelölje ki az időszakot.

b.) Vízminőségi monitoring értékelése

A Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság, mint engedélyes a környezetvédelmi hatóság 1056-25/2013. iktatószámú környezetvédelmi engedélye szerint, illetve a Baranya Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, mint vízügyi hatóság 35200/211-10/2016. ált. számon kiadott vízjogi üzemeltetési engedélye alapján, 2016. évben megkezdte a Cún-Szaporca holtág vízpótlását a Fekete víz irányából, melyre általában évente két alkalommal-, a Duna-Dráva Nemzeti Park szakembereinek jelzése alapján, tavaszi és őszi időszakban kerül sor. A fenti környezetvédelmi engedély 1.2. pontja előírja a vízpótlás hatásainak figyelemmel kísérésére vízminőségi monitoring üzemeltetését.

Igazgatóságunk Mintavevő Munkacsoportja **vízminőségi vizsgálatokhoz** a vízpótlások előtt és után eseti mintavételt végez a Kishobogyi-Belső-tó és a Kisinci-tó vizéből.

A Baranya Megyei KH Környezetvédelmi Mérőközpontja a **Fekete víz Cún monitoring pontján** havonta végez mintavételeket és a VKI monitoring előírásai szerinti vízkémiai vizsgálatokat.

A fenti adatok értékelésével Cún-Szaporca holtágrendszer vízpótlásával kapcsolatban összegezve elmondható, hogy a Fekete víz irányából történő vízpótlás a tavaszi időszakban általában megvalósítható, ugyanakkor a nyár végi - ősz eleji pótlás időjárásfüggő. Ha a nyár száraz, vízhiány miatt a holtág vizeit a második feltöltés időszakára erősen eutróf állapotba kerülhetnek.

Bár a vízpótlás üzemelési ideje rövid ahhoz, hogy az általa az élővilágra gyakorolt hatást egyértelműen igazolni lehessen, az azonban megállapítható, hogy a vízhez köthető élőhelyek, fajok esetében a várt **kedvező hatások már mutatkoznak**. A korábbi években többször is tapasztalt kiszáradás és egyes mederszakaszok gyomosodása nem következett be, a tavaszi két-éltű szaporodási időszakban elegendő vízmennyiség állt rendelkezésre. Ugyancsak pozitívak a tapasztalatok a madárvilág tekintetében is. A holtágban és a nádasban költő és táplálkozó fajok egész évben megfigelhetők voltak.

Vízminőségi és biológiai vonatkozásban a kevés rendelkezésre álló adat miatt a feltöltés pozitív hatása teljes bizonyossággal még nem igazolható, de a kedvező változás jelei kimutathatók.

Az 1. táblázatban a tavakban mért komponensek koncentrációit mutatjuk be a vízpótlás előtt és után. Az utolsó sor (sárga) a VGT2 6.3. mellékletek állóvizekre vonatkozó határértékeit tartalmazza, az értékelés során a mérési eredményeket ezen értékekhez hasonlítottuk.

Az eredmények alapján látható, hogy a tavak feltöltés előtti időszakában több komponens határérték feletti (piros szín)-, míg a vízpótlás utáni időszak mérési eredményei már határérték alattiak.

A mért értékek alapján elmondható, hogy a vízpótlás eredményeképpen a holtág (a mért vízkémiai mutatók szerinti) vízminőségének és az élővilág állapotának változása is egyértelműen pozitív irányba mutat.

IV. ÖSSZEZÉS

Az elmúlt évek tapasztalatai azt igazolják, hogy a vízpótlás a holtágak vízminőségére, vízháztartására pozitív hatással vannak. Azt azonban fontos figyelemmel kísérni, hogy az optimális töltés érdekében csak a megfelelő körülmények esetén kezdődjenek meg a vízpótlási tevékenységek!

Mintavétel dátuma	Mv-i hely	pH	Fajl. vez. kép. $\mu\text{S}/\text{cm}$	BOI_5 mg/l	KOI_k mg/l	NH_4^+-N mg/l	NO_2^--N mg/l	NO_3^--N mg/l	össz. N mg/l	$\text{PO}_4^{3-}-\text{P}$ mg/l	össz. P mg/l
2018.02.19.	1.	7,4	870	4,0	36	0,109	0,043	<0,113			
2018.10.17.	1.	7,9	542	23	40	0,016	<0,003	0,158	1,66	<0,02	0,02
2018.10.17.	2.	7,4	880	62	90	0,514	0,013	0,316	3,93	0,052	0,44
2018.11.29.	1.	7,8	635	17	32	<0,015	<0,003	<0,113	2,01	<0,02	<0,02
2018.11.29.	2.	7,8	764	14	30	<0,015	0,064	0,542	1,03	<0,02	0,03
2019.04.17.	1.	8,1	602	13	23	0,016	<0,03	<0,11	1,26	<0,02	0,02
2019.04.17.	2.	8,1	623	33	110	0,031	0,008	<0,11	3,27	0,049	0,18
2019.05.22.	1.	8,3	565	1,3	22	<0,015	0,004	0,158	1,66	<0,02	<0,02
2019.05.22.	2.	7,6	593	11	24	0,015	0,016	<0,113	1,37	0,029	0,06
VGT2 6.3. mell. 5 tip.		7,7-7,8; 8,2-8,4	900	< 5	< 70	< 0,1	< 0,05	< 0,3	< 2,3	< 0,1	< 0,30

Mintavételi hely:1. Kisinci-tó, Cún - 2. Kishobogyi-Belső-tó, Cún - 3. Fekete víz, Cún

1. táblázat: A Cún-Szaporca holtág 2018. évi vízkémiai mérési eredményei

	Vízrajzi állomások	Töltési időszak	induló H-k [cm]	induló Q-k [m ³ /s]	Csapadék összegek [mm]	Becsült kivett víztömeg [m ³]	Kezdeti vízállás tó H [mBf]	Töltés végén tó H [mBf]	Δ cm
I. töltés	<i>Fekete-víz Vajszló</i>	2016.03.03-03.11 (8 nap)	198	6,2		108864			
	Dráva Drávaszabolcs		186	672					
	Cún-1 talajvízkút		214						
	Kémes hydromet				49				
	Drávaszabolcs hydromet				60				
	Kis-Inci tó								
II. töltés	<i>Fekete-víz Vajszló</i>	2016.09.22-11.03 (47 nap)	188	5,1		426569			
	Dráva Drávaszabolcs		71	406					
	Cún-1 talajvízkút		266						
	Kémes hydromet				70				
	Drávaszabolcs hydromet				86				
	Kis-Inci tó								
III. töltés	<i>Fekete-víz Vajszló</i>	2017.03.01-03.08 (7 nap)	130	2,97		175000			
	Dráva Drávaszabolcs		18	299					
	Cún-2 talajvízkút		222						
	Kémes hydromet				42				
	Drávaszabolcs hydromet				37				
	Kis-Inci tó								
IV. töltés	<i>Fekete-víz Vajszló</i>	2017.07.12-09.05 (55 nap)	73	0,3		0			
	Dráva Drávaszabolcs		43	347					
	Cún-1 talajvízkút		296						
	Kémes hydromet				160,4				
	Drávaszabolcs hydromet				121,2				
	Kis-Inci tó								
V. töltés	<i>Fekete-víz Vajszló</i>	2018.02.19-02.27 (8 nap)	194	5,5		209500			
	Dráva Drávaszabolcs		93	455					
	Cún-1 talajvízkút		261						
	Kémes hydromet				22,8				
	Drávaszabolcs hydromet				37,7				
	Kis-Inci tó								
VI. töltés	<i>Fekete-víz Vajszló</i>	2018.10.17-12.10 (54 nap)	130	2,97		900000			
	Dráva Drávaszabolcs		2	269					
	Cún-1 talajvízkút		307						
	Kémes hydromet				36				
	Drávaszabolcs hydromet				34				
	Kis-Inci tó								
VII. töltés	<i>Fekete-víz Vajszló</i>	2019.04.16-05.17 (30 nap)	104	0,5		185000			
	Dráva Drávaszabolcs		120	516					
	Cún-2 talajvízkút		270						
	Kémes hydromet				128,6				
	Drávaszabolcs hydromet				121,1				
	Kis-Inci tó								

2. táblázat: az egyes vízpótlási időszakok főbb paraméterei

Lett egy új árvízvédelmi szakaszunk

MOSONYI Zoltán

kiemelt műszaki referens

Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztály

A Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság – a Duna és a Dráva folyók menti működési területén elhelyezkedő védtöltései –, három árvízvédelmi szakasszal rendelkezik. A Dráva bal partján kettő (drávaszabolcsi és drávasztárai) Tótújfalu-országhatár között, míg a Duna jobb partján Mohács Városa és az országhatár között egy (mohácsi) árvízvédelmi szakasz van.

Országos szinten felmerült annak igénye, hogy ne csak az eddig klasszikus értelemben vett árvízvédelmi töltések mentén húzódó gátak kerüljenek be az állami árvízvédelmi rendszerbe, hanem azok a szakaszok is, amelyek tavak-, vagy egyéb vizek mentén helyezkednek el és a rajtuk folyó védekezés indokolja átsoroláukat. A 10/1997. KHVM rendelet 2019. január 1-i hatállyal történt módosítása szerint működési területünkön a 2014-ben épült Kapos Vésztározó is átsorolásra került, így annak vízállásértémei 05.04-es számmal igazgatóságunk új, negyedik árvízvédelmi szakasza lett.

A Kapos Vésztározó fő feladata, hogy mentesítse az alatta lévő Kaposvár belterületi szakaszt az elöntésektől. Emellett természetesen a Kaposvár alatti meder és a környező területek árvízmentesítését is ellátja, a kiöntéssel szembeni veszélyeztetést csökkenti. Egy esetleges védekezés, beavatkozás – azzal, hogy azt már az árvízvédelmi védekezések rendje szerint végezzük – jobban körülhatárolt, a védekező létszám előre meghatározott, a védekezés teljes spektruma előre tervezett, és nemkülönben a védekezés elszámolása is megoldottá vált így.

A Kapos felső szakaszán egy-egy árhullám kialakulás gyors, az intenzív csapadékterékenység hatására azonnali védekezési feladatként jelentkezik (munkarendtől függetlenül, akár hétvégén vagy éjszaka). Az árvízvédelmi készütség erre is lehetőséget teremt. A védekezés – hasonlóan más árvízvédelmi szakaszokhoz –, itt is készütségi szintekben történik. A készütségi szintet a vízszintekhez rendeltük hozzá a központi műtárgy (Kapos 96+387 km szelvényében lévő) vízmércéje szerinti vízállás függvényében, összhangban a vésztározó jelenlegi üzemelési szabályzatával:

Készütség szint	Vízállás
I. fok	250
II. fok	350
III. fok	450

A szakasz nem tagozódik tovább gátőrzésekre, minden vízimű – a völgyzárógát, a hossz-töltések és lokalizációs töltések (töltések hossza összesen: 1,338 km), továbbá a töltésekben lévő műtárgyak is – részét képezi.

A szakaszon a védekezést a védelmi tervi beosztás szerint elsősorban a Kaposvári Szakasz mérnökség munkatársai látják el.

Az átsorolás óta készütségi szintet elérő vízállás nem alakult ki, így készütség elrendelésére sem volt szükség.

Víz-ügyünk

Féléves hidrometeorológiai tájékoztató, 2019. január - június

HORVÁTH Gábor

osztályvezető

Vízrajzi és Adattári Osztály

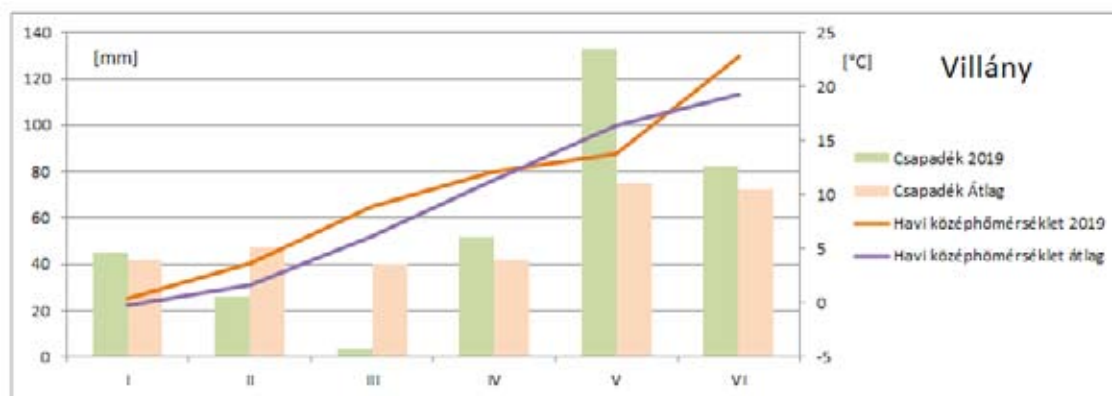
1. Meteorológiai értékelés

Az első félév az átlagnál melegebb volt, a február, március és a június pedig különösképpen. Egyedül a május havi középhőmérsékletek maradtak el jelentősen a megszokottól. Legtöbb állomásunkon kissé az átlag

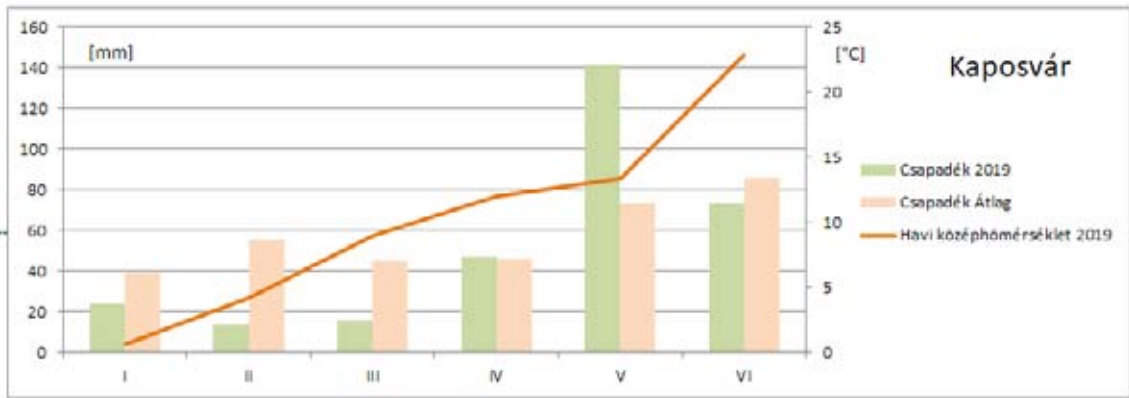
feletti csapadékmennyiséget mértünk az első hat hónap során, bár általában a somogyi területek szárazabbak voltak. A március különösen csapadékszegény volt országosan is, ugyanakkor májusban szinte minden nap hullott csapadék, így sok állomásunkon akár a havi átlag kétszeresét meghaladó csapadékösszegeket is mértünk.

	I.		II.		III.		IV.		V.		VI.		I. - VI.	
	2019	Átlag	2019	Átlag	2019	Átlag	2019	Átlag	2019	Átlag	2019	Átlag	2019	Átlag
Balatonlelle	34	-	18	-	8	-	35	-	141	-	22	-	258	-
Bükkösd	42	43	23	50	18	42	62	51	162	78	57	84	364	348
Drávaszabolcs	42	39	30	45	7	43	78	47	132	74	97	69	386	317
Drávasztára	36	37	15	50	7	49	84	50	165	86	60	67	367	339
Garnás	31	40	18	51	20	38	56	44	151	71	38	75	314	319
Kaposvár	24	39	14	55	16	45	47	46	141	73	73	86	315	344
Kémes	37	-	25	-	7	-	75	-	145	-	72	-	361	-
Kölked	38	42	23	52	2	43	56	49	156	83	81	80	356	349
Magyaregregy	46	50	26	56	18	48	63	50	196	88	64	91	413	383
Máza	44	-	36	-	14	-	68	-	193	-	57	-	412	-
Memye	30	39	13	49	18	37	54	40	149	70	60	74	324	309
Nagyatád	29	47	17	55	26	47	56	46	132	69	41	77	301	341
Pécs - Pogány	19	42	29	51	7	43	45	46	152	78	95	79	347	339
Pécsvárad	40	42	36	50	16	43	16	45	145	86	90	90	343	356
Sásd	29	43	21	49	19	40	48	42	179	77	70	81	366	332
Szentlászló	34	38	18	46	16	38	57	43	148	71	72	75	345	311
Szentlőrinc	36	-	20	-	12	-	70	-	115	-	80	-	333	-
Villány	45	42	26	47	3	40	52	42	133	75	82	72	341	318

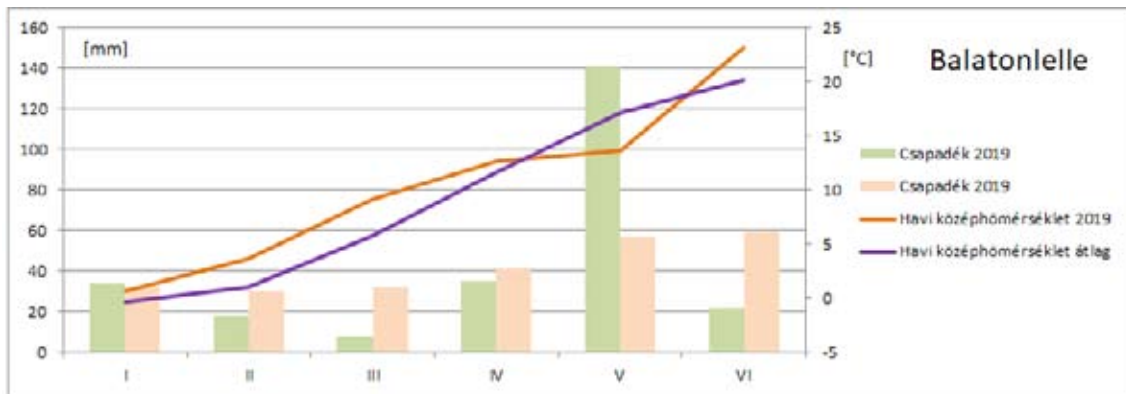
Az igazgatóság által mért idei havi csapadék- és sokéves havi átlagcsapadékok táblázata

Villány állomás havi csapadék-, havi középhőmérséklet-, valamint ezen elemek sokéves átlagainak grafikonja

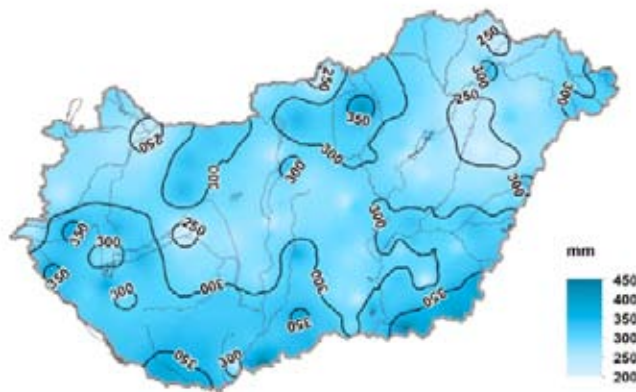

Kaposvár állomás havi csapadék-, havi középhőmérséklet-, valamint a sokéves havi csapadék grafikonja

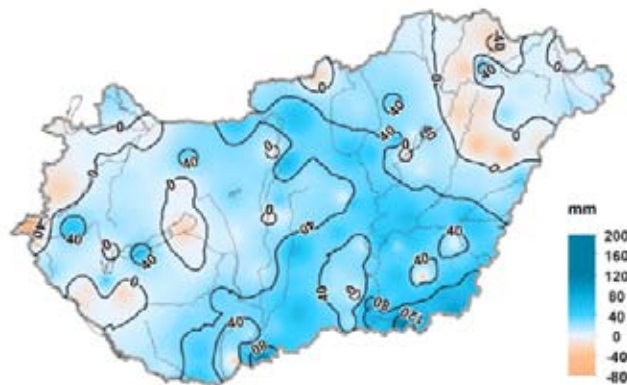

Balatonlelle állomás havi csapadék-, havi középhőmérséklet-, valamint ezen elemek sokéves átlagainak grafikonja

A 2019. január - június havi csapadékösszeg területi eloszlása

A 2019. január - június havi csapadékösszeg átlagtól (1971-2000) való eltéréseinek területi eloszlása

2. A felszíni vizek hidrológiai jellemzői

Folyók, patakok vízjárása

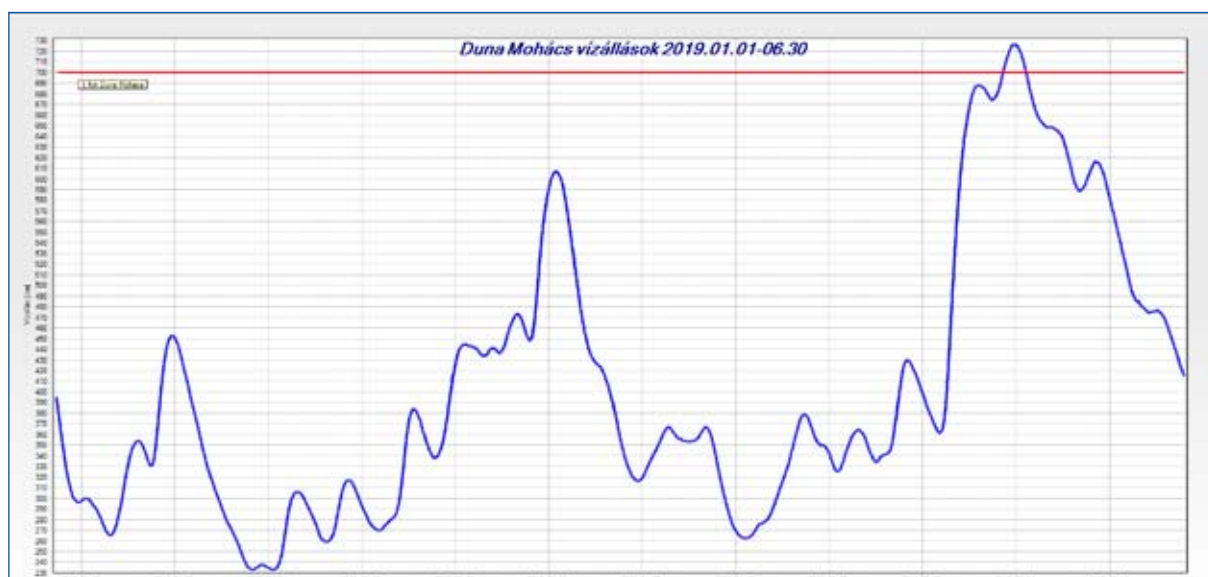
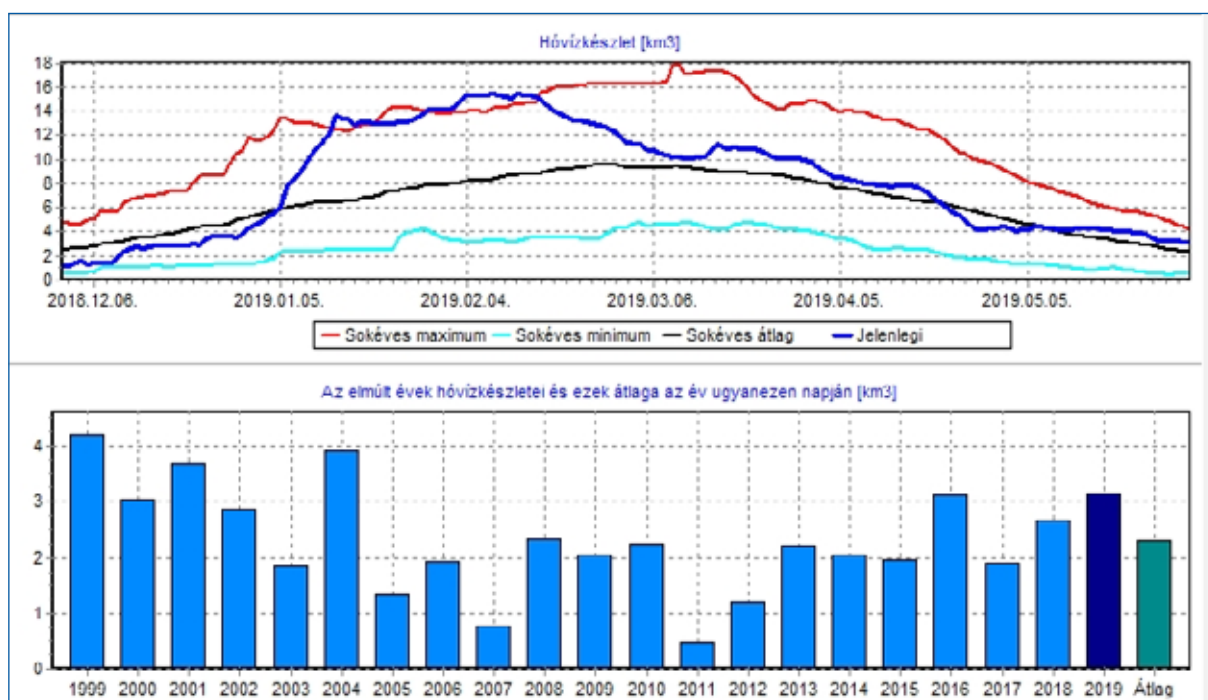
Duna

A 2019. év első féléves dunai vízjárásai átlagosnak tekinthetők, annak ellenére, hogy januárban és február elején elég nagy hóvízkészletek voltak a Duna felső vízgyűjtőjén. A hóban tárolt készlet február közepén drasztikusan csökkenni kezdett, és a hónap végére már a sokéves átlaghoz közelített. Márciusban, áprilisban folytatódott a mérsékelt hóolvadás, ezért elmaradt a tavaszi nagy árhullám.

Május végén, június elején a Duna felső német, osztrák vízgyűjtőin leesett csapadék hatására alakult ki fokozatot elérő árhullám a folyón. A magyarországi szakaszon – több helyen is – árvízi fokozatot kellett elrendelni. Dunaszekcsőn június 3-án 725 cm-rel, Mohácson – szintén ezen a napon – 727 cm-rel tetőzött a folyó. A mohácsi tetőzés 27 cm-rel haladta meg az árvízvédekezés I. fokozatú szintjét.

2019 téli időszakában nem volt jég a Duna mohácsi szakaszán.

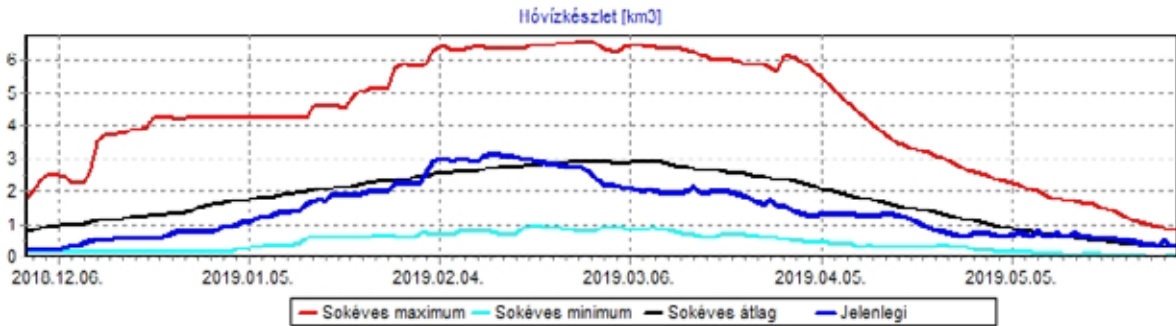
Csapadék- és hóviszonyok alakulása a Duna Pozsony feletti vízgyűjtőjén:

Dráva

A drávai vízállások az időszaknak megfelelően alakultak, kis vizes időszak télen, majd folyamatos vízszint-emelkedés volt a jellemző. A hóvízkészletek itt sem voltak elegendőek a nagy, drávai árhullámok kialakulásához. Május végén, június elején vonult le egy kisebb árhullám, de nem érte el az árvízvédekezési készültség szintjét.

2019 téli időszakában szintén nem volt jég a Dráván sem.

Az alábbi táblázatban a 2019. év első féléves- és a sokéves havi jellemzők láthatók, az átlagtól való eltéréssel:

Állomás	Átlag cm	Sokéves átlag cm	Eltérés cm
Duna – Mohács	403	418	-18
Dráva – Őrtilos	-24	51	-75
Dráva – Barcs	-26	68	-91
Dráva – Szentborbás	53	120	-67
Dráva – Drávaszabolcs	106	156	-50

Az első félévet jellemző vízállásokat (szélső- és középértékeket) az alábbi táblázat mutatja:

Állomás	Min. cm	Átlag cm	Max. cm
Duna – Mohács	233	403	726
Dráva – Őrtilos	-163	-24	257
Dráva – Barcs	-151	-26	270
Dráva – Szentborbás	-71	53	349
Dráva – Drávaszabolcs	-18	106	402

Vízhozamok

Május hónapban a heves lokális csapadékok hatására néhány kisvízfolyáson gyors-, több helyen az LNV-t megközelítő, Hetvehelyen, a Bükkösi-vízen azt meghaladó villámárvizek alakultak ki. Júniusban a Karasica vízfolyáson a heves csapadék hatására kettős árhullám

alakult ki. A féléves vízhozamok általában elmaradtak a sokéves értékektől, néhány folyó, vízfolyás esetében viszont meghaladták azt.

A folyóink és néhány jelentősebb kisvízfolyás vízhozam-jellemzőit az alábbi táblázat mutatja:

Állomás	Vízhozam	
	2019.01-06 hó m3/s	Sokéves átlag m3/s
Duna – Mohács	2710	2583
Dráva – Barcs	475	518
Babócsai R. – Babócsa	1,21	4,419
Karasica – Szederkény	0,746	0,635
Baranya – Csikóstöttős	1,00	1,830
Kapos – Fészerlak	1,36	1,850

Belvízi helyzet

Igazgatóságunk működési területén januárban, februárban, márciusban és májusban a balatoni belvízrendszeren volt belvízvédekezés.

Aszály

Június második felében időnként a Dráva-menti és Rinya-menti területeken jelentek meg az enyhe és közepesen aszályos területek.

3. Talajvízszintek alakulása

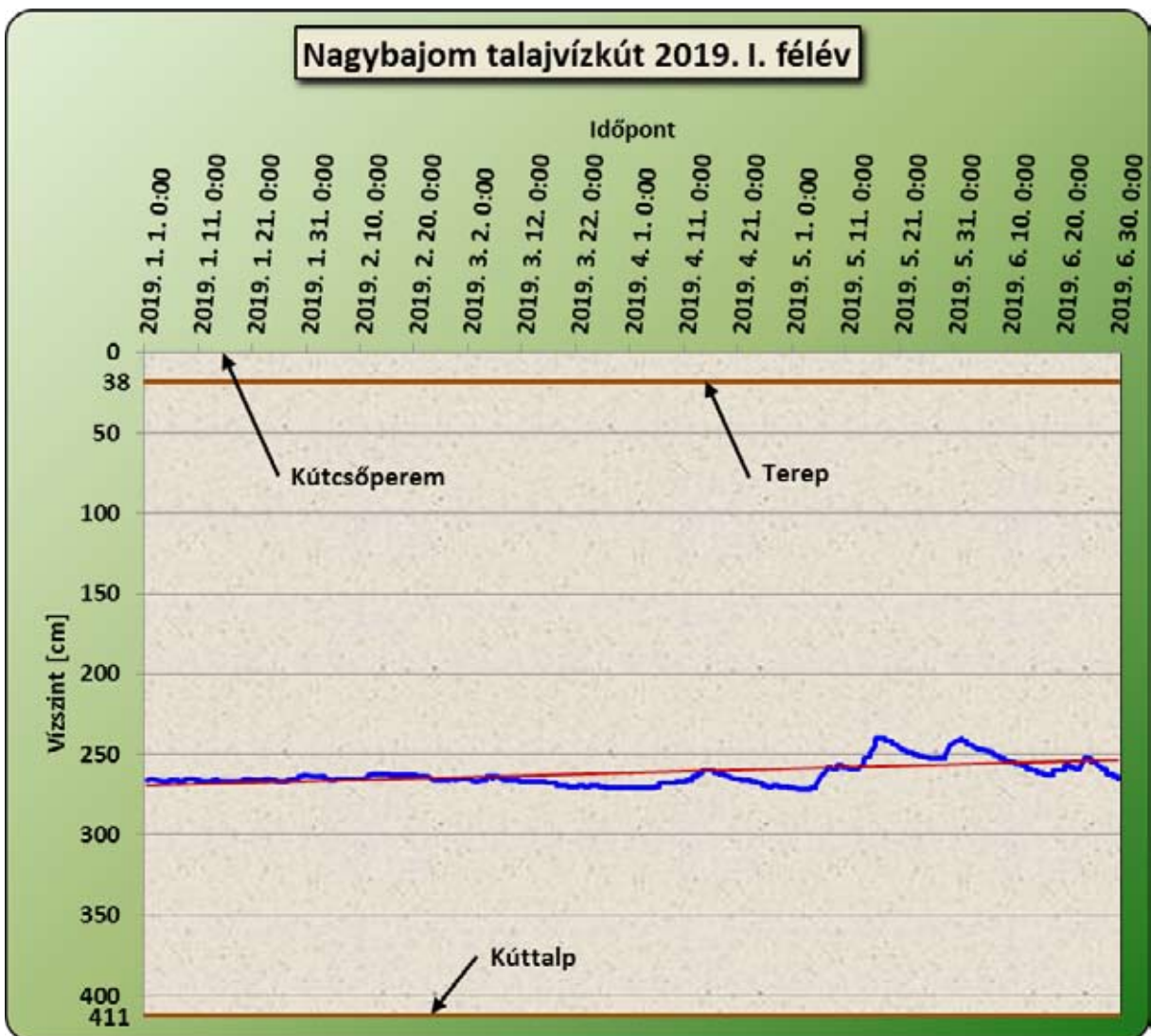
Az alábbi táblázatban a 2019. első félévében bekövetkezett talajvízszint változásokat a működési területünk két eltérő hidrológiai sajátosságokkal rendelkező, és az adott térségre jellemző kút vízszintértékei alapján szemléltetjük.

Az adatokból megállapítható, a feltüntetett kuttak estén pozitív előjelű, a féléves viszonylatban emelkedő tendenciát mutató értékek szerepelnek.

A belső-somogyi térrészen Nagybjalom körzetében 0-5 cm-es értéktartományú vízszintemelkedés adódott.

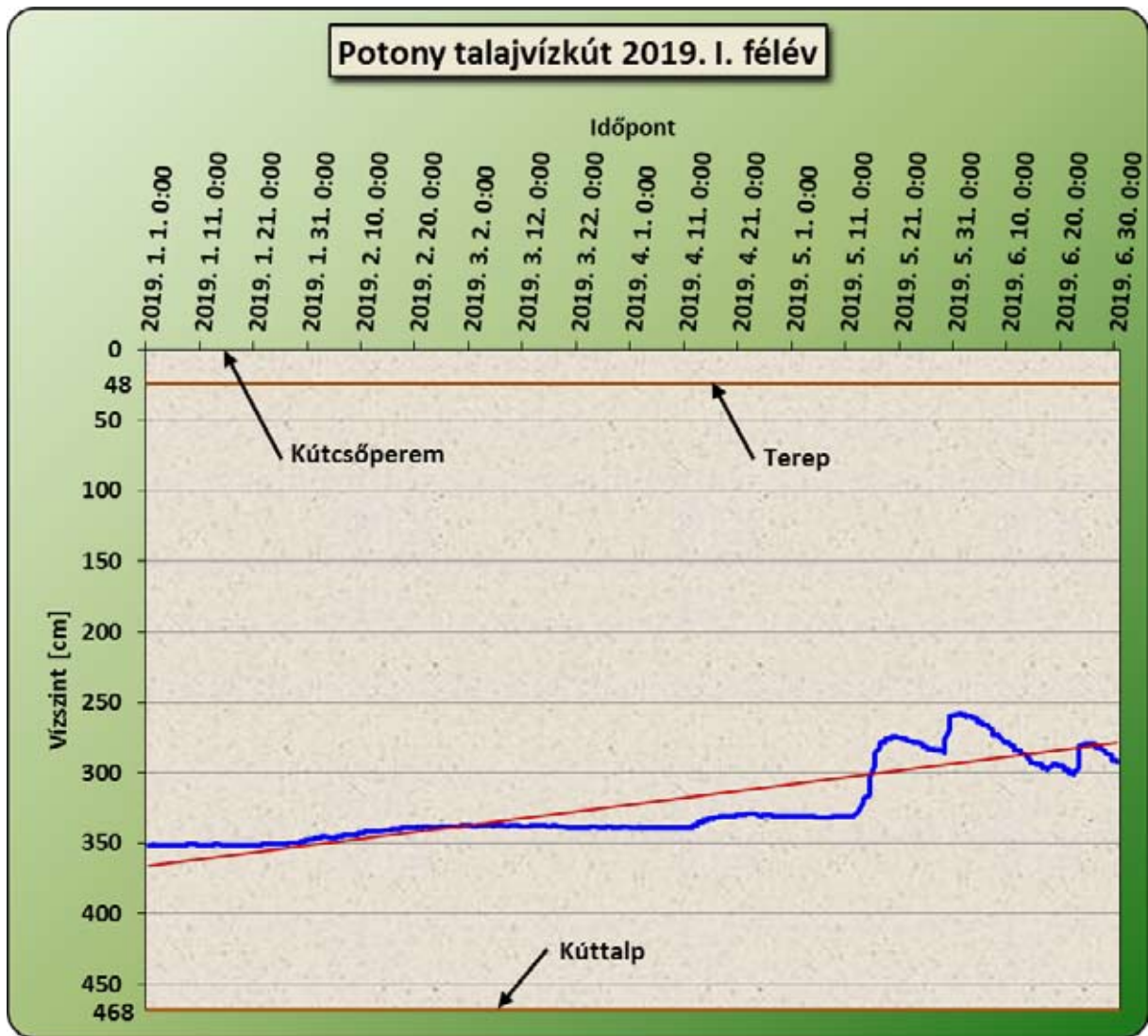
A Dráva-sík területén Potony térségében a növekedés az előzőnél lényegesen nagyobb volt, mértéke a 0-60 cm-es értéktartományba esett.

Talajvízszintek változása 2019. I. félév				
Állomás	Vízszint [cm]		Eltérés Δ [cm]	A változás jellege
	Január eleje	Június vége		
Nagybjalom	266	264	2	emelkedő
Potony	352	292	60	emelkedő

A nagybajomi kútban az első félév folyamán jellemzően a középtartomány alatt helyezkedett el a talajvíztükör 240 és 272 cm közötti, 32 cm-es vízjattékkal. A magasabb vízszintértékek a tavasz közepétől, a feltöltődés során fordultak elő.

A vizsgált időszakban mind a minimális-, mind a maximális értékek május hónapban adódtak. A kút első féléves vízjárására növekvő tendencia a jellemző, amit az adatsorhoz felvett trendvonal emelkedése is szemléltet.

A potonyi talajvízkútban szintén a középtartomány alatt elhelyezkedő vízszintek voltak jellemzők az első félévi időszakban, 352 és 258 cm közötti, 94 cm-es vízjattékkal.

A feltöltődés itt már korábban, február elejétől elkezdődött. Maximumát június elsején érte el 258 cm-es értékkel. A kút első féléves vízjárására a trendvonal által is jelzett-, határozottan emelkedő tendencia volt jellemző.

Villámárvíz kártételeinek mérséklési lehetősége a Völgységi-patakon

BALOGH Tibor

vízrendezési referens

Vízrendezési és Öntözési Osztály

Az elmúlt évtizedben a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság működési területének dombvidékein – és ez alól a Völgységi-patak vízgyűjtő területe sem kivétel – a szélsőséges időjárás következményeként gyakran fordultak elő rövid ideig tartó, heves esők, amelyek hirtelen árvizet okoztak.

Völgységi-patak Magyaregregyben

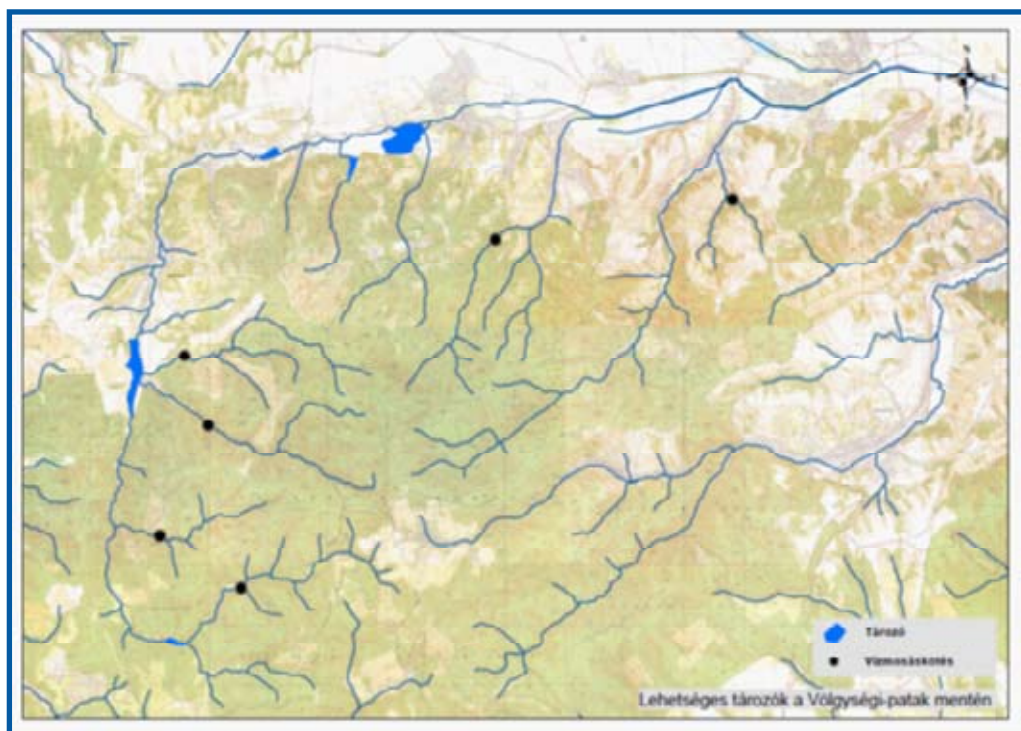
Magyaregregy, Kárász, Vékény, Máza és Szászvár községek polgármesterei igazgatóságunk felé jelezték, hogy „a településeket elöntő vízmennyiség termőterületeket tesz tönkre, udvarokat önt el, melléképületeket rongál meg és a lakóépületeket is csak homokzsákok védekezéssel lehet megóvni a katasztrófától”.

A vízügyi igazgatóság részéről ismert a jogosan felvetett probléma, ezért is kezdeményeztük – együttműködés keretében – a mindenki számára megfelelő megoldások számbavételét.

A vízrendezési feladatok hosszú távú eredményes megvalósításához a vízgyűjtő komplex rendezése szükséges, amit az önkormányzatok, tulajdonosok, területhasználók, az erdészet, a kezelők előre megtervezett, összehangolt tevékenységét feltételezi. A vízfolyás kezelője és a települések képviselői egyetértettek abban, hogy az extrém időjárási viszonyok hatásainak csökkentésére történjen hathatós intézkedés. A továbbiakban vizsgálni kívánjuk a K-i Mecsek meredek lejtőiről nagy energiával érkező vizek vésztározóba, záportározóba történő vezetését, valamint a vízmóskötések kialakításának lehetőségeit.

Völgységi-patak Szászváron

Vízgazdálkodási társulatok tevékenységének megszűnése Dél-Baranyában

ERB Zsolt

vízrendezési referens

Vízrendezési és Öntözési Osztály

I. Dél-baranyai vízgazdálkodási társulatok alapítása az előző évezred utolsó éveiben

Az ország legnagyobb területű (mintegy 2000 km²) társulata, a Drávamenti Vízgazdálkodási és Talajvédelmi Társulat (1969-1995.) működésének hanyatlása, gazdálkodásának ellehetetlenülése miatt tevékenységének felszámolására kényszerült.

A társulat működési területén, vagyis a Mecsek Ny-i, D-i területein és lankáin, valamint a Dráva bal-parti, síkvidéki jellegű területein a vizek kártételeinek elhárítására, a megelőzési-, karbantartási- és a tényleges védekezési munkálatokra a felszámolás kezdetét követően már nem került sor.

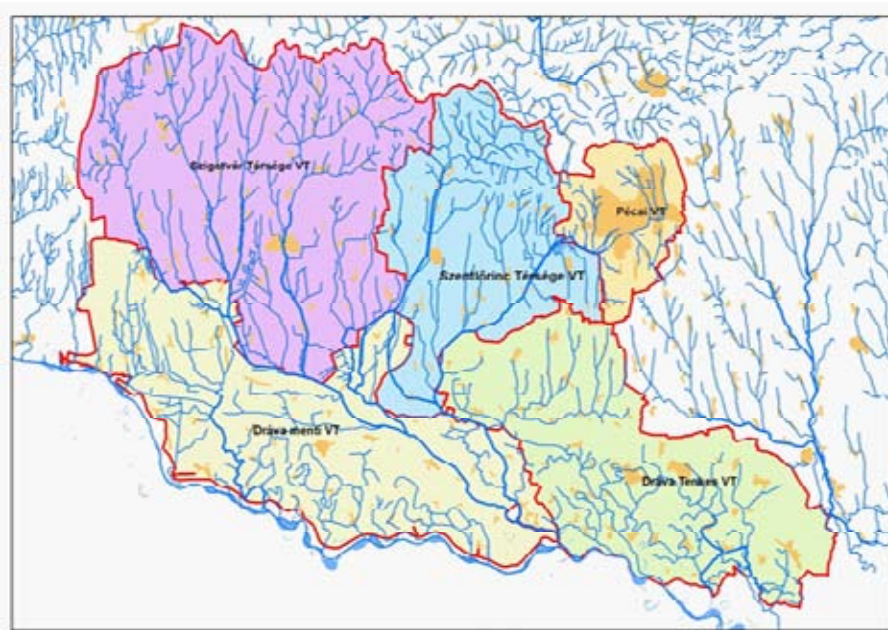
A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény (Vgtv.) értelmében a közcélú vízi művek a felügyeleti szerv, a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság felelős őrzésébe kerültek. Az Igazgatóság a medrek kezelésének feladatait, munkáit az általa alapított Pécsi Vízépítő Kft.-re bízta.

1995-1998. között a Pécsi Vízépítő Kft. az érdekeltek hozzájárulásával-, illetve állami források bevonásával a kritikus vízkárok kockázatú mederszakaszok fenntartási munkáit elvégezte, de a rendelkezésre álló források nem biztosították az elhanyagolt mederállapotok megszüntetését.

A Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság, az FVM Baranya Megyei Hivatala-, az érintett önkormányzatok, jelentősebb mezőgazdasági gazdálkodók kezdeményezésére 1997-ben megkezdődött az új vízi társulatok megalakulásának szervezése.

Az 1999. évi alakuló taggyűléseken az érdekeltek – a leendő tagság többsége –, megjelentek és megalakították az új vízgazdálkodási társulatokat. Az alakuló üléseken megalkották az Alapszabályt, a Szervezeti és

Működési Szabályzatot, meghatározták a kezelésben tartandó vízi létesítmények körét, megválasztották a tisztségviselőket és meghatározták az éves gazdasági feladatokat.

A megalakult vízgazdálkodási társulatok és működési területük

II. Az új vízgazdálkodási társulatok működésének jellemzői, nehézségei

1. Az új vizeitársulatok szervezeti jellemzői

Megalakuláskor (1999.) a társulatok szakmai felügyeletét a Földművelési és Vidékfejlesztési Minisztérium (FVM) látta el. A felügyeleti minisztérium szakmai álláspontja szerint kisméretű, hatékony szervezet kialakítását támogatta, a szervezet felépítését a vonatkozó törvény rögzítette.

A megalakult társulatok szervezeti felépítése az alábbi volt:

Tisztségviselők:

Irányító testület: 5 tagú Intéző Bizottság (**IB**)

Ellenőrző testület: 3 tagú Ellenőrző Bizottság (**EB**)

Munkaszervezet: A vizeitársulat az alakuláskor hatályos törvény szerint a feladataival összefüggő beruházói – ügyviteli és vagyoni – hasznosítási feladatok ellátására kis létszámú ügyviteli szervezetet hozott létre.

Az ügyviteli szervezet feladatait jellemzően 3-4 fő alkalmazott látta el igazgató – főmérnök, gazdasági ügyintéző – főkönyvelő, adminisztrátor státuszokban. Kivitelező munkaszervezetet az új társulatok nem hoztak létre. Fizikai dolgozókat nem alkalmaztak, a meglévő-, illetve átvett gépi eszközállományt nem bővítették. (Fizikai dolgozók a közfoglalkoztatási programok keretében csak 2011-től kerültek foglalkoztatásra a társulatoknál.)

Társulat neve	Dolgozói létszám 2012-ben				
	Műszaki			Egyéb	Összesen
	felsőfokú végzettségű	középfokú végzettségű	közfoglalkoztatottak		
	(fő)	(fő)	(fő)	(fő)	(fő)
Dráva-Tenkes Vízitársulat	0	2	20	1	23
Dráva menti Vízitársulat	0	2	20		22
Pécsi Vízitársulat	2	0			2
Szentlőrinc Térsége Vízitársulat	1	2	20		23
Szigetvár Térsége Vízitársulat	1	1	20		22
Összesen	4	7	80	1	92

A társulatok munkaszervezetének adatai

A társulatok alapvető feladata volt – a törvény rendelkezéseivel összhangban:

- kezelésbe vett helyi jelentőségű közcélú vízi művek és a kapcsolódó műszaki létesítmények fenntartásával, fejlesztésével, üzemeltetésével összefüggő feladatok ellátása,
- valamint a jogszabályok által társulati feladatkörbe utalt vízrendezési, vízkár-elhárítási és egyéb feladatok ellátása.

A vízi létesítmények tervezési-, kivitelezési- és műszaki ellenőrzési munkáit megvalósító szervezeteket általában pályázat útján választották ki.

2. A vízgazdálkodási társulatok gazdálkodási tevékenységének jellemzői

A társulatok alakuló taggyűlése a társulat alapvető céljaként határozta meg, hogy a vízitársulat érdekeltségi területén a tagok által biztosított érdekeltségi hozzájárulásból, valamint az ezt kiegészítő egyéb forrásokból lássák el a helyi vízgazdálkodási közfeladatokat.

A társulatok érdekeltségi területei lettek azok a területek:

- amelyről a vizek természetes úton a társulat által kezelt vízfolyásokba jutnak, vagy azokba vezethetők,
- amelyek felszín alatti-, vagy felszíni vizeire a társulati közcélú vízi munkák hatást gyakorolnak.

A megalakuláskor elfogadott Alapszabály rögzítette, hogy az érdekeltségi hozzájárulás mértékét mindig a taggyűlés állapítja meg, az ingatlan fekvése, művelési ága, használatának módja, vízkárérzékenysége, vagy egyéb szempontok alapján differenciáltan.

Az érdekeltségi hozzájárulás alapja az érdekeltségi egység, amelynek nagysága 1 hektár (ha) volt.

Az érdekeltségi hozzájárulás fajlagos jellemző mértéke kezdetben 300-600 Ft volt hektáronként.

A hozzájárulás mértékét úgy kellett megállapítani, hogy az fedezze a társulat tárgyévire meghatározott összes költségét a működési kiadásokkal együtt, figyelembe véve még a rendelkezésre álló egyéb saját és más forrásokat.

Megalakuláskor a vízitársulatok többsége minimális vagyonnal sem rendelkezett.

A társulati tevékenységet alapvetően az érdekeltségi hozzájárulás nagysága határozta meg, amelyet esetenként megpályázott és elnyert állami támogatás egészített ki.

A szűk körű ügyviteli szervezetben a társulati műszaki feladatok, így a tervezés, a kivitelezés, a jelentősebb műszaki ellenőrzések elvégzése, a rendelkezésre álló pénzeszközök hiányának figyelembevételével nem került betervezésre. A társulatok humán- és gépi kapacitása nem tette lehetővé megrendeléses és egyéb munkák vállalását, melyekkel forrásaikat kiegészíthették volna.

A működés során a területen – a társulatok irányában – egyre növekvő vízgazdálkodási igény jelentkezett, emiatt az alakuláskor meghatározott érdekeltségi hozzájárulás fajlagos mértékének fokozatos emelése vált szükségessé. Meg kellett oldani az érdekeltségi területen lévő, korábban ismeretlen tagok felderítését, hozzájárulásuk bevonását a társulati gazdálkodásba. Az alakulást követő időszakban a földhivatalok nem biztosították a földhasználók, mint társulati tagok ingatlan adataihoz való hozzáférést. A 2010 után történt törvényi változás lehetővé tette az ingatlan nyilvántartás pontosítását, de ez jelentős költségekkel járt, ezért ennek megvalósítása csak kisebb ütemben tudott előre haladni.

Az új vízitársulatok a gazdálkodási tevékenységük nehézségei ellenére is folyamatos fejlődés mellett látták el közcélú vízgazdálkodási tevékenységüket az első évtizedben.

3. Az új vízitársulatok vízgazdálkodási tevékenységének jellemzői

A vízitársulatok a megalakuláskor (1999.) azt tapasztalták, hogy a megelőző közel fél évtizedben a kezelésbe vett medrek több mint 2/3-án – a források hiányában – fenntartási tevékenységet nem végeztek. A vízfolyások medrei a fenntartás hiánya miatt bokorral, fával sűrűn benőttek, kis vízemésztő-képességük miatt állapotuk veszélyt jelentett a térség mezőgazdasági és települési területeire.

A vízgazdálkodási társulatok elsősorban a jelentősebb vízkárveszélynek kitett területek társulati befogadóiak rendbetételét, irtási munkáit határozták meg és végezték el. Felújítási programjukban rögzítették, hogy a medreken lévő cserjék és fák eltávolítása után a társulat a leirtott szakaszok fenntartási munkáit minden évben köteles elvégezni.

A medrek felújítása, rekonstrukciója, a műtárgyak állapotvédelmi munkái egyre nagyobb forrásbevonást igényeltek. A társulatok egyes tagjai a beruházások elvégzéséhez rendkívüli-, emelt érdekeltégi hozzájárulás biztosítását vállalták, így sikerült jelentős támogatásokat a munkák elvégzésére bevonni.

A 2000-es évek második felében jelentős pozitív változást eredményezett az Európai Unió pályázatok megjelenése és az általuk elérhető források biztosítása.

A többéves FVM és EU-s pályázati források hatására rendezett állapotba került az érintett társulati medrek további-, mintegy 10-15%-a. 2010 után a társulatok számára is megnyíló közmunka pályázatokkal elnyert támogatás további mederfenntartások megvalósítását biztosította. A társulatok – élve a lehetőséggel – növelték közcélú vízi munkáik volumenét. 2013-ra az öt új társulat medreinek fenntartottsága meghaladta a 40%-os mértéket, jelentősebb befogadók esetében elérte a 70%-ot.

4. A társulati tevékenység finanszírozási gondjai

A vízitársulatok tevékenységét biztosító pénzügyi források alapja elsősorban az érdekeltégi hozzájárulás volt. A vízgazdálkodási társulatok tagjai többségében megfelelő hozzáállással és fizetési szándékkal rendelkezett. A tulajdonváltozásból, földhasználat változásból adódóan ismeretlen érdekeltek – a törvény alapján tagok – elérése jelentős energiát igényelt. A szellemi és a pénzügyi ráfordítások lehetősége csak kisebb ütemű előrehaladást biztosított.

2009. év végén megjelent CXLIV törvény a vízitársulatokról, amely alapjaiban módosította a társulati tag jogait és köteleseit, így a társulat alapfeladatainak finanszírozását, a saját erő biztosításának vonatkozásában. A törvény ugyanis megszüntette az érdekeltégi

hozzájárulás megállapításának és megfizetésének kötelezettségét a társulati tag részére, egyúttal bevezette a tagi támogatás lehetőségét.

A társulatok különböző mértékben ugyan, de mindannyian erőfeszítéseket tettek, hogy a tagok által elmulasztott hozzájárulások befizetésre kerüljenek.

A jogi lehetőségek ellenére az önkormányzati adóhatóságok, a jegyzők nem minden esetben hajtották végre a magánszemélyeket érintő társulati behajtási kérelmeket. A jogi személyek esetében az APEH behajtások folyamatosan haladtak, amennyiben azok a tagoktól beszerezhetőek voltak. (Sok szervezet megszűnt, átalakult, elérhetetlenné vált stb...)

Az így előállt pénzügyi nehézségek megoldására a társulatok különböző intézkedéseket tettek. Pozitív példaként említhető meg, hogy a rekonstrukciós beruházásoknál – egyes társulatok esetében – a közcélú vízi munkával érintett tagok differenciált hozzájárulás megadásában döntöttek, amelyet rendben meg is fizettek a feladat végrehajtásának megsegítése érdekében.

III. A vízgazdálkodási társulatok tevékenységének felszámolása

A 2010-től hatályos, vízitársulatokról szóló CXLIV. törvény megszüntette az érdekeltégi hozzájárulás megállapításának lehetőségét, azaz eltörölte az érdekeltégi hozzájárulást, ugyanakkor meghatározta, hogy egy társulat gazdasági alapját az önkormányzatok költségvetési hozzájárulása, a tagi önkéntes támogatás és a vállalkozásokból eredő haszon képezi.

Az önkormányzatok egy része a költségvetési támogatását nem kívánta növelni, vagy nem tudta azt biztosítani sem. A tagok egy része a tagi támogatást nem szándékozott megfizetni.

A társulatoknak egy lehetősége maradt a pénzügyi források saját erejének biztosítására: az időközben megalakult kistérségekben, a választott küldöttek útján meggyőző érveléssel tájékoztatni a tagságot a tagi támogatás biztosítása érdekében. Ezt követően a küldöttgyűléseken a módosított Alapszabály elfogadásra került, a tagi támogatás mértékének meghatározásával.

2011-től az állami (EU-s) támogatások nagysága nem növekedett, a támogatások igénylésének feltételei nehezedtek. Jelentősebb támogatások igénylését a kisebb szervezetek pénzügyi-, adminisztratív-, kapcsolati-, stb... adottságai hátráltatták. A szűk létszámú ügyviteli szervezetek a napi feladatok biztosításával voltak leterhelve, miközben ezen feladatok fejlesztése is szükségessé vált már.

A közfoglalkoztatási programokban való részvétel biztosítása is többlet pénzügyi- és -emberi erőforrás-kapacitásokat kötött le.

A 2012-től hatályos CCXIII. törvény megszüntette a tagi támogatások adók módjára történő behajtásának lehetőségét. A tagi támogatások fizetési fegyelmességét a behajtásra vonatkozó módosítás tovább erődálta. Az ütemezett gazdálkodást biztosító pénzügyi terv teljesítése csak nagy nehézségek árán sikerült.

Ezekben az években a társulatok fejlődése leállt, stagnált, a fejlesztések elmaradtak, lelassultak, ez egyes területeken a tagok elégedetlenségét eredményezte, miközben ennek okozói részben a tagok voltak.

végelszámolással történő megszüntetése mellett döntött. Egyéb tulajdonú vízelétesítményeik kezelését, üzemeltetését a tulajdonosok részére adták át, a társulati vagydon felosztásáról az érvényes törvények alapján gondoskodtak.

A végelszámolás a társulati döntést követően azonnal megindult és 2015-2018. között mind az öt vízgazdálkodási társulatnál lezárult.

Dél-Baranyában a vízgazdálkodási társulatok szakmai, vízgazdálkodási tevékenysége 2013 végével-, társaságai Cégbírósági végzéssel, 2018-ban teljes mértékben megszűntek.

Társulat neve	A társulat kezelésében lévő vízfolyás			
	Állami tulajdonú		Egyéb tulajdonban lévő	Összesen
	üzemeltetésre átvett	jegyzett tőkés		
	(km)	(km)	(km)	(km)
Dráva-Tenkes Vízitársulat	0	162	65	227
Drávamenti Vízitársulat	0	283	0	283
Pécsi Vízitársulat	0	4	16	20
Szentlőrinc Térsége Vízitársulat	0	94	18	112
Szigetvár Térsége Vízitársulat	0	201	81	283
Összesen	0	744	181	925
Arány %-ban	0	80,4%	19,6%	100%

A társulatok által kezelt medrek adatai

Az állam – érzékelve a társulati tevékenység megtorpanását –, a társulatok gazdálkodásának problémáit, döntött az állami tulajdonú vizek, vízi létesítmények vízügyi igazgatósági kezelésbe vételéről.

Az Országgyűlés a vízitársulatok működését meghatározó 2009. évi CXLIV. törvényt és az azt módosító 2011. évi XXII. törvényt 2014. 01. 01. hatállyal módosította, a „2013. évi CCXLIX. egyes törvények vízgazdálkodási tárgyú módosításáról” törvénnyel.

A törvény értelmében az öt vízgazdálkodási társulat is átadta, a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság kezelésbe átvette az állami tulajdonú vízi létesítményeket.

A társulatoknak a kezelt létesítményeik 80,4%-át kellett átadniuk. A fennmaradó önkormányzati-, üzemi-, magán-, azaz egyéb tulajdonú vízi létesítmények (19,6%) kezelése nem volt biztosítható rentábilisan.

A társulatok Intéző Bizottsága megtárgyalta a társulati működés további lehetőségét és küldöttgyűléseik elé tárták a kialakult helyzetet, illetve javaslatukat a tevékenységük megszüntetéséről.

A társulatok küldöttgyűlése 2014-15-ben a rendelkezésre álló forrásaik felhasználásával, a tevékenységük

Vízitársulat által fenntartott meder Baranyában I.

Vízitársulat által fenntartott meder Baranyában II.

Védekezési költségek bemutatása és jellemzése

BALÁZS Béla

pénzügyi ügyintéző
Közgazdasági Osztály

A vízkárelhárítás a vizek kártételei elleni védelmet és védekezést jelent. E két tevékenység úgy tartalmában, mint idejét tekintve eltér egymástól, de mégis összetartozik. A vízkárelhárítás a túl sok vagy túl kevés víz kártételeinek elhárítását, a károk mérséklését célzó, megelőző, valamint a tényleges védekezéssel járó, szervezett operatív tevékenységet foglalja magába. E tevékenységek finanszírozására a vízügyi igazgatóságok nem rendelkeznek saját költségvetési forrással, azokat egy belügyminisztériumi fejezeti kezelésű előirányzatról finanszírozzák.

2019. évben a védekezési kiadások forrását – Magyarország 2019. évi központi költségvetéséről szóló 2018. évi L. törvény, 1. számú melléklet, XIV. Belügyminisztérium fejezet, 20. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 1. Ágazati célfeladatok alcím, 50. Víz-, környezeti és természeti katasztrófa kárelhárítás jogcímcsoport előirányzat jelenteti, melynek tervezett összege 1,2 milliárd forint (működési kiadás). Ez az előirányzat azonban az úgynevezett felülről nyitott előirányzatok közé tartozik, melyek esetében külön módosítás nélkül eltérhet a teljesülés az előirányzat tervezett értékétől.

Meg kell említeni egyrészt, hogy ebből az előirányzatról azonban nem csak a vízügyi igazgatási szervek, hanem a más központi költségvetési szervek, víztársulatok, a hivatásos katasztrófavédelmi szervek megbízásából eljáró önkormányzati tűzoltóságok, önkéntes tűzoltó egyesületek és önkéntes mentőszervezetek is részesülhetnek.

Másrészt, hogy a felülről nyitottság nem jelent korlátlan forráslehetőséget, mivel a kiadások indokoltságát kellőképpen megalapozott dokumentumokkal kell alátámasztani.

A vízkáreseményeknek ebből a fejezeti kezelésű előirányzatról történő finanszírozása kizárólag kérelem útján, egyedi döntéssel – támogatói okirat alapján – valósulhat csak meg.

A fejezeti kezelésű előirányzatok felhasználásának rendjéről szóló 7/2018. (III.14.) BM rendelet 1. sz. melléklet szabályozása alapján az előirányzat felhasználható:

1. a központi költségvetési szervek, a hivatásos katasztrófavédelmi szervek kirendelése alapján a hiva-

tásos katasztrófavédelmi szervek megbízásából eljáró önkormányzati tűzoltóságok, valamint az önkéntes tűzoltó egyesületek és önkéntes mentőszervezetek, valamint a védelmi feladatokat ellátó víztársulatok által víz-, környezeti és természeti katasztrófa kárelhárítás esetén végzett védekezési, helyreállítási feladatokkal összefüggő többletkiadásokra, a jégvédekezéssel összefüggő feladatokra, ideértve a vízügyi igazgatási szervek jégtörő hajóparkjának üzemeltetéséről szóló BM utasítás szerinti védekezési feladatokat, valamint a jégtörőflotta felújításának költségeit, külön kormánydöntés alapján preventív feladatok elvégzésére,

2. az állam kártalanítási kötelezettsége költségeinek biztosítására,

3. az 1. és 2. ponttal összefüggő, így különösen a személyi juttatásokkal, a munkaadókat terhelő járulékokkal, a dologi kiadásokkal, a veszélyhelyzet felszámolásához szükséges eszközök beszerzésével, valamint a károsodott és elhasznált védelmi eszközök visszapótlásával kapcsolatos egyéb felhalmozási kiadásokra, tevékenységekre,

4. a vízkárelhárítást ellátó állami vízügyi szerveknél és víztársulatoknál történő közfoglalkoztatási programok saját erő költségeire.

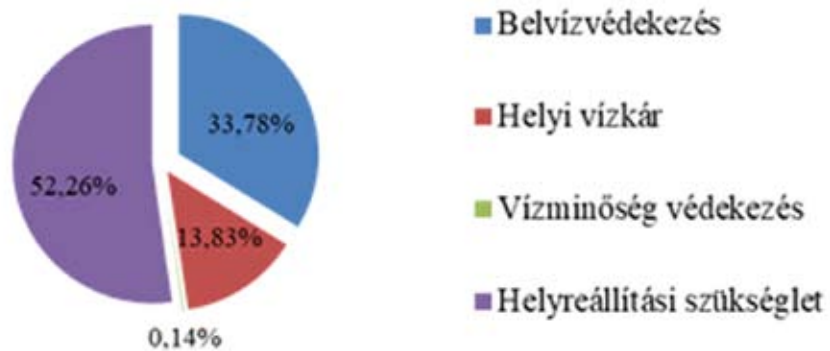
A védekezési kiadásoknak a Víz, környezeti és természeti katasztrófa kárelhárítás fejezeti kezelésű előirányzatról való finanszírozása kapcsán szükséges megemlíteni, hogy amennyiben az igényfelmerülés időpontja és a támogatás folyósításának időpontja közötti időszak túlságosan hosszúra nyúlik, akkor egyes azonnali beavatkozást igénylő védekezési kiadások esetében (elsősorban árvízi, belvízi) előfordulhat, hogy azokat a védekezést végző vízügyi igazgatóságnak sürgősen elő kell finanszíroznia. Ez természetesen alacsonyabb összegű kiadások esetében nem okoz gondot, azonban nagyobb összegű kiadások esetében komoly likviditási problémát jelenthet, tekintve a vízügyi igazgatóságok amúgy is szűkös, éves költségvetési keretét.

2018-ban a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság védekezési kiadásai megközelítették a 100 millió forintos nagyságrendet. Ezen költségeknek az egyes védekezési típusok szerinti megoszlását az alábbi ábra mutatja be.

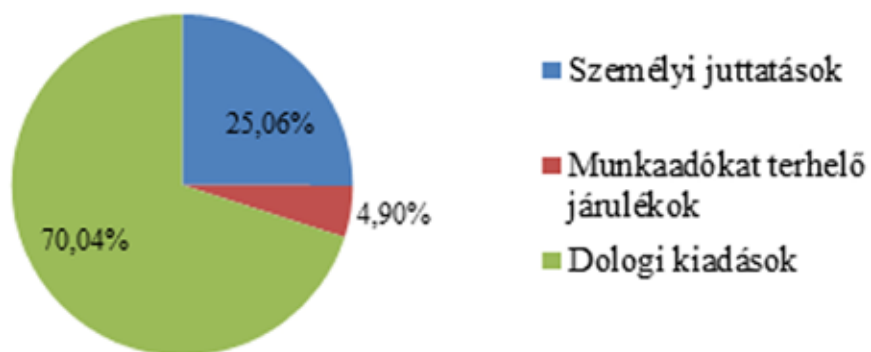
Ahogy az ábrából kiderülhet, a 2018. évi védekezési kiadásoknak kicsivel több, mint a felét a helyreállítási munkák tették ki, közel egyharmadot képviseltek a belvízvédekezéshez kapcsolódó kiadások, melyet

a helyi vízkárokra fordított kiadások követtek és végezetül meg kell említenünk a szerény részesedéssel rendelkező vízminőség-védekezéshez kapcsolódó kiadásokat.

1. ábra A DDVIZIG 2018. évi védekezési kiadásainak védekezési típusonkénti megoszlása

2. ábra A DDVIZIG 2018. évi védekezési kiadásainak kiemelt előirányzatonkénti megoszlása

Határainkon túl

A Dráva folyó éves szemléje és az Állandó Magyar-Horvát Vízgazdálkodási Bizottság XXII. ülésének előkészítő tárgyalása

CSOLCZ István

folyó- és tógazdálkodási referens

Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztály

Az őszi határvízi tevékenységeket tekintve is aktív időszak igazgatóságunk életében. A rendszeresen jelentkező feladatok közé tartozik a Dráva folyó közös érdekű szakaszának bejárása a Hrvatske Vode horvát vízügyi társszervvel, valamint az Állandó Magyar-Horvát Vízgazdálkodási Bizottság (továbbiakban: Bizottság) ülése és a Bizottság előkészítő ülése.

A Dráva folyó bejárása a Duna és Dráva Vízyűjtő Albizottság (továbbiakban: Albizottság) éves munkatervében rögzített feladat. A kétoldalú szakértői bejárás során az adott évre egyeztetett folyószakaszok megtekintésére kerül sor. Az idei évben szeptember 10-11-én a folyó Őrtilos-Barcs és Drávaszabolcs-Eszék közötti szakaszai kerültek sorra. A Barcs feletti folyószakaszt motorcsónakokkal, míg a Drávaszabolcs alatti szakaszt hajóval jártuk be. A résztvevők számba vették az előző év óta lezajlott mederváltozások eredményeként kialakult állapotokat, valamint a terepi beavatkozások megvalósulását. A beavatkozást igénylő helyszíneket a területileg közvetlenül érintett ország határozza meg a változások jellege, üteme és a távlati elképzelései alapján. A kivitelezési munkákat a határvízi partnerrel történő előzetes egyeztetés előzi meg.

A tervezett beavatkozásokkal kapcsolatos egyeztetések, értesítések rendjét kétoldalú szabályzat írja elő, mely rendelkezik többek között a kivitelezési munkák ütemezett végrehajtásának évenkénti ellenőrzéséről. A folyó bejárásának tapasztalatai jegyzőkönyv formájában kerülnek rögzítésre, mely az Albizottság munkájáról szóló beszámoló szerves részét képezi.

A Bizottság a legmagasabb szintű kétoldalú vízgazdálkodási szakmai testületként éves rendszerességgel tekinti át az általa létrehozott négy albizottság időszaki munkáját. A Bizottság soron következő XXII. ülészakára október 1-3. között kerül sor. Az általános eljárásrend alapján a bizottsági ülést az idei évben is megelőzte egy operatív előkészítő ülés, amely 2019. szeptember 17-19. között zajlott Magyarországon.

A Felek itt egyeztettek az elvégzett- és a tervezett munkákat, hogy azok a bizottsági ülésen már előzetesen – vagy legalább részben – egyeztetett formában legyenek felterjeszhetőek. Az előzetesen elvégzett egyeztető munka teszi lehetővé, hogy a négy albizottság egymástól jelentős mértékben eltérő feladat teljesítésének értékelése a Bizottság ülésén már zökkenőmentesen történhessen. Az albizottságok által a Bizottság számára készített beszámolók foglalják össze az elvégzett éves tevékenységeket. A teljesség igénye nélkül a Bizottságot és a négy albizottságát érintő fontosabb vízgazdálkodási feladatok: a Dráva és Mura folyógazdálkodási kérdései; a mértékadó árvízszint, nagyvízi mederkezelés, árvízi kockázatkezelés; az árvizek elleni védelem a Dráván, a Duna alsó szakaszán és a Murán; jég elleni védekezés; vízminőségi mintavételezések, vizsgálatok, értékelések a Duna, Dráva és Mura kijelölt szelvényeiben; vízrajzi vizsgálatok és értékelések a Dráva és a Mura folyón; vízyűjtő gazdálkodási tervezés. E témakörökben magasabb szintű döntést igénylő-, illetve vitás kérdések esetén a beszámolókhöz Felek szükség szerint szóbeli kiegészítéseket tesznek. A Bizottság a beszámolókból foglalt tevékenységek jellegétől függően feladatokat fogalmaz meg a következő időszakra, melyeket határozatok formájában ír elő. A határozati pontokban előírt feladatok beépülnek az albizottságok munka- és feladattervébe. A Bizottság üléséről is jegyzőkönyv készül, melyet utólagos jóváhagyás céljából mindkét Fél felterjeszt a Kormánya felé.

Az Albizottság a határt metsző vízfolyások bejárásával, míg a Bizottság a bizottsági üléssel folytatja éves munkáját.

Víz-tükör

Bemutakozik az Informatikai Osztály

RAJNAI Gábor

osztályvezető
Informatikai Osztály

Az Informatikai Osztály a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság gazdasági igazgatóhelyettesének alárendeltségébe tartozó egység.

Az 1970-es évek végén alakult meg, mint Számítástechnikai Osztály, melynek vezetője Bruhács László volt. Az első időkben főként a bérszámfejtés- és a raktárbizonylatok kezelésére készültek programok. Érdekes adat, hogy a legnagyobb létszámmal a 90-es évek elején rendelkezünk: hét programozó, négy adatrögzítő, egy operátor, kettő (!) számítógép karbantartó, egy gazdasági szakember, egy nyomdász, egy fényképész és egy könyvkötő alkotta az osztályt.

1995-ben változott az egység elnevezése Informatikai Osztályra.

A 90-es évek elején a Pollack Mihály Műszaki Főiskolán elkezdődött a térinformatika oktatás Laci bácsi aktív részvételével, és az ott végzett diákokat maga köré gyűjtve, a vízügy napi feladataira készítettek térinformatikai megoldásokat. Nyugdíjba vonulását követően Dr. Krassóy Ivánné kapott megbízást, 2002-től 2006-ig, 2007-től napjainkig Rajnai Gábor vezeti az osztályt.

DDVIZIG központ fő rack szekrénye

CSIMA Valéria

kiemelt funkcionális referens
Informatikai Osztály

A gépparkunk jelenleg 7 fizikai szerverből, 22 virtuális szerverből, 219 számítógépből, 77 laptopból és 75 nyomtatóból áll.

Az eszközök a DDVIZIG központi épületében, a két szakaszmérnökségi központban, valamint összesen 17 védelmi központban és gátórházban találhatóak.

22 vagyonvédelmi kamera üzemel az igazgatóság működési területén, és 4 webkamera a Dunán és a Dráván, a szennyvezetés és a hordalék megfigyelésére.

Az egységünk jelenleg 8 fővel az alábbi feladatokat látja el:

Működtetjük és felügyeljük az informatikai eszközöket és számítógép-hálózatokat.

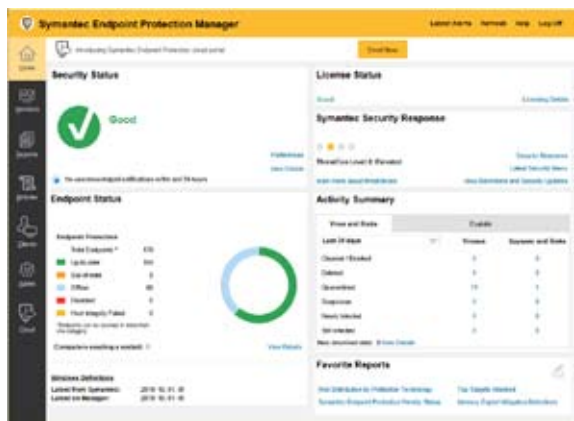

A virtuális környezet szerverei

Biztosítjuk a számítógépek, munkaállomások, notebookok, nyomtatók és egyéb perifériák üzemszerű működését.

A számítógép-hálózat és részegységei, illetve a hozzá kapcsolódó bejövő adatviteli végpontokat működtetjük és felügyeljük, valamint az informatikai rendszerek és szoftverek folyamatos működését, a szervereket és szerver-operációs rendszereket.

Beállítjuk és frissítjük a vírusirtó rendszert, a VIR - Védekezési Információs Rendszert és az e-mail-, valamint az ügykövetés rendszert.

Vírusvédelmi rendszer központi felülete

Gondoskodunk a mentésekről.

Előkészítjük a nyomtatók és nyomtatások elszámolását a belső átterhelések számlázásához.

Egyedi szoftvereket fejlesztünk az igazgatóságon felmerülő tevékenységek támogatására, mint a Helyrajzi-szám kereső alkalmazás, mely már a terepen, mobiltelefonról is elérhető, valamint az Elektronikus Munkaidő Nyilvántartó, Belső Információs Rendszer, és a most bevezetésre került Engedélykérő Rendszer.

Üzemeltetjük és folyamatosan karbantartjuk a Dél-dunántúli Vízügyi Információs Rendszert (DDVIR).

Informatikai szakértői tevékenységet végzünk: közreműködünk és tanácsokat adunk az Igazgatóság projektjeinél a szakmai osztályokkal együttműködve.

Az informatikai biztonsággal kapcsolatos felülvizsgálatokat, javaslatokat készítünk és terjesztünk elő. (Kockázatértékelés, kockázatkezelés.)

Térinformatikai támogatást nyújtunk az igazgatóság szakmai munkájának elősegítéséhez, valamint üzemeltetjük és karbantartjuk az igazgatóság térinformatikai szerverét, amely segítségével az OVF szerverén lévő állományokba továbbítjuk a szakágak adatainak módosításait.

Éves feladattervet és fejlesztési tervet dolgozunk ki, beszámolókat készítünk az osztály tevékenységével kapcsolatosan.

Lefolytatjuk az informatikai eszközök és szolgáltatások beszerzésével kapcsolatos ügyintézéseket, javaslattevételeket, döntés-előkészítéseket, beszerzés-előkészítéseket, a beszerzés szabályszerű lebonyolításait (Digitális Kormányzati Ügynökség, közbeszerzés, központosított közbeszerzés).

Naprakészen vezetjük az informatikai eszközök nyilvántartását, a hardver- és szoftverleltárakat.

Hírközlési üzemeltetési feladataink közé tartozik a vezeték nélküli távközlési vonalak felügyelete és ügyintézése,

a mobil távközlési vonalak, készülékek, előfizetések felügyelete, ügyintézése, nyilvántartása. Az internetes csatlakozások, ADSL, bérelt-vonali csatlakozások felügyelete és ügyintézése, valamint a hibajelentés.

Az informatikai fenntartási feladatainkkal kapcsolatos az informatikai eszközök és a számítógép-hálózat felügyelete és működtetése. A számítógépek, munkállomások, nyomtatók és fénymásológépek, illetve egyéb perifériák javítása/javíttatása is. A számítógép-hálózat és részegységeinek karbantartása. A szerver számítógépek karbantartása. Az informatikai rendszerek és szoftverek folyamatos működésének felügyelete. Általános szoftver-karbantartások, töredezettség-mentés, teljesítményellenőrzés és -növelés.

A felhasználók hibajelentéseinek kezelése, hibakeresés és -elhárítás, helpdesk-támogatás.

Hírközlési fenntartási feladatunk a telefonközpontok felügyelete, javíttatása és programozásának intézése.

Energetikai és biztonságtechnikai feladatok során a felújítási munkák villamos rendszerekkel kapcsolatos tanácsadással, fejlesztési javaslattal, előkészítés.

Az igazgatóság épületeiben működő biztonságtechnikai rendszerek, kamerák, riasztók, beléptető-rendszerek felügyelete, működtetése.

Webkamerák felügyelete és karbantartása Mohácson a kompkikötőnél, a drávai hidakon (Barcs és Drávaszabolcs), valamint a barcsi téli kikötőnél.

Felügyeljük az igazgatóság főépületén elhelyezett 30KW-os napelem-parkot.

Az Informatikai Osztály minden tagja megfelelő szak tudással és elhivatottsággal igyekszik a feladatait ellátni. Folyamatos képzésekkel tartjuk naprakészen a tudásunkat, ami nagy kihívást jelent számunkra, hiszen ez az egyik leggyorsabban fejlődő terület.

Az igazgatóság többi kollégájával való jó kapcsolatok ápolása nagyon fontos szempont, fő feladatunknak tekintjük a dolgozók napi munkájának magas szintű támogatását.

Napelemek a központi épület tetején

Egy kis történelem

45 éve kezdték építeni a Deseda-tározót

CSER Valéria

kiemelt műszaki referens

Vízrendezési és Öntözési Osztály

Magyarország leghosszabb mesterséges tava a Deseda-tó, Kaposvártól 20 km-re É-i irányban található, a Kapos vízfolyás bal oldali mellékágán, a Deseda-patak völgyében. A tó a Deseda-patak 170,0 km² vízgyűjtő területéről lefolyó vizeket fogja fel és tározza. A völgyzárógátas kialakítású tó völgyzárógátja a Deseda-patak 4+355 km szelvényében, egy kedvező völgy-szűkületben épült. A Deseda-tó Kaposvár-Toponár, Kaposvár-Kaposfüred, Magyarregres és Somogyaszaló helységek közigazgatási területén-, a Deseda patak 4+335-12+500 szelvényei között található. A Deseda-patakot – így a tavat is – a 10+230 kmsz-ben keresztezi a 67-es főút.

A 245 ha felületű tó 8 km hosszú és átlagban 300 m széles, a tófelület maximális árvízszintnél 275 ha. A tó vízmélysége változó a déli oldalon, a gáthoz közelebb eső részeken mélyebb: 3-5 m, míg a tó más részein – különösen a 67-es úttól északra – mindössze 1 m körüli a víz mélysége. A tó komplex hasznosítású, elsődleges funkciója a vízkárelhárítás, árvízcsúcs-csökkentés és vízminőség-védelem, másodlagos hasznosítása halászat és horgászat, fürdés, vízisportok, csónakázás és idegenforgalmi mellékhasznosítás. A tó építési munkái 1974 őszén kezdődtek el és 1976-ban fejeződtek be.

A tóban a 131,32 m B.f. üzemvízszinten 8,18 millió m³ víz tározódik, maximális árvízi tározódásnál (132,12 m B.f.) a víztömeg 10,75 millió m³. A zárógátnál az előbbi 5,0 m-, az utóbbi 5,8 m vízmélységet jelent. A tározó a 131,32 m B.f-i üzemvízszint mellett a ráfutó árhullámok esetén a Q1% = 50,0 m³/s árvízhozamot 25,8 m³/s-ra, a Q3% = 38,0 m³/s árvízhozamot 19,6 m³/s-ra, a Q10% = 26,0 m³/s árvízhozamot 11,9 m³/s-ra mérsékeli.

A völgyzárógát a Deseda-patak 4+355 km szelvényében épült, 340 m hosszúságú, 5 m koronaszélességű földgát, a koronán és az alvízi oldalon füvesítéssel, a felvízi oldalon részben betonburkolattal.

A völgyzárógát és az iker áteszesek

Az üzemvízszintre ráfolyó vizek továbbvezetését szolgáló-, és a vízhasznosításhoz és üzemeléshez szükséges vízleeresztő zsilipeket is magába foglaló, bukóaknás árapasztó és üzemi műtárgy a gát 0+195 km szelvényében épült. Az akna hatszög alaprajzú, 4,5 m oldalhosszúságokkal. A víz felőli oldalon vannak a fenékleürítő- és vízkivételi leeresztő nyílások. A fix bukóél a 131,32 m B.f. üzemvízszintre került, felette gázfogórács és kezelőszint épült.

A bukóaknás árapasztó és üzemi műtárgy

A Deseda-patak 4+410-4+463,5 szelvényei között, a gát alatt két, 1,8 m átmérőjű vasbeton áteszes (1,8 m ikercső) biztosítja a vizek (árvízcsúcs esetén másodpercenként 25 m³) átvezetését a Deseda-patakba.

A 20 m fenékszélességű vészárasztó (60 x 40 x 10 cm-es mederlappal burkolt és kőszórással kiegészített, keretlábvasbeton műtárgy) üzemvízszint feletti-, 50 cm-es küszöbszinttel a völgyzárógát Ny-i oldalán található. Vízzárló képessége mértékadó árvízszinten 5,7 m³/s. A 183 m hosszú, vápás, füves csatornája a Deseda-patak 4+ 295,5 km szelvényébe csatlakozik.

A tározóba érkező- és onnan távozó vizek mérésére – a Deseda-patakon – a tározó felett és alatt is vízmérce épült.

A tó Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzatának tulajdonában van. A Kaposvári Sporthorgász Egyesület a tó halászati kezelője. A Deseda-tó helyi jelentőségű természetvédelmi terület, helyi védelem alatt áll. Ez a környezet számos védett állatnak, vonuló vízimadárnak élőhelye.

A tó és környéke kedvelt pihenő- és üdülőhely. Erdővel, mezővel tarkított vidéke a kirándulóknak és a vízi sportok szerelmeseinek is egyaránt kellemes időtöltést nyújt. Az elmúlt években zajló folyamatos fejlesztés eredményeként minden évszakban kellemes kikapcsolódási lehetőséget nyújt az ide látogatóknak.

Tavasszal és ősszel a Deseda-tó és környéke remek kirándulóhely. A Desedai-parkerdő a tó északi részén található, parkolókkal, játszóterekkel és tanösvényekkel. A parkerdő dombos, mocsaras, lejtős arborétuma félszigetként nyúlik be északi irányból a tóba, a 67-es úttól északra, amely 2001 óta egy száz méteres hídon keresztül megközelítve látogatható. A Desedát teljes egészében változatos túrautak veszik körbe, melyek járhatók kerékpárral is. A tó nyugati oldalán épült kilátóból gyönyörű kilátás nyílik a tóra és a környező erdőkre. 2014-ben nyílt meg a toponári parton a Fekete István Látogatóközpont, 2015 tavaszán pedig a tó északi részén kalanderdőt alakítottak ki, ahol tanösvények, játszóterek-, 2017 ősze óta pedig egy kisebb „lombkoronasétány” is várja a látogatókat.

A Deseda Toponárhoz közeli partszakaszán 1988-ban épült fel a csónakház, melyet nemrég felújítottak. A helyi kajakos sportolók által használt épületben tárolóhelyiségek, edzőterem és öltözők is találhatóak. 2018 tavaszán a tó déli végénél wakeboardpálya is nyílt. Nyáron strand és elektromos kirándulóhajó, télen korszolyapálya is üzemel. A tavon engedélyezett közforgalmi csónak kikötő működik Toponár, Somogyaszaló és Magyaregres községek határában. A Deseda-tó közkedvelt horgászparadicsom, a Kaposvári Sporthorgász Egyesület támogatásával, szervezésében horgászversenyek zajlanak, – nemcsak helyi, de országos és nemzetközi bajnokságok is.

Tanulunk

A vízügyi igazgatási szerveknél foglalkoztatott közalkalmazottak 2018-ban megkezdődött oktatási programjának aktualitásai

KLEIN Judit

oktatási, képzési referens

Igazgatási és Jogi Osztály

Az alap- és középfokú végzettséget igénylő munkakört betöltő kollégák számára a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság május hónapban sikeresen megvalósította az adminisztratív feladatokat végző dolgozók számára létrehozott belső képzéseket:

- A belső kontrollrendszer hatékony működtetése
- Szabadság nyilvántartások, munkaidő nyilvántartások kezelése
- Hivatali etikett, udvariassági formulák, hivatali e-mail küldés és telefonálás szabályai

Októberre tervezzük a műszaki állományt érintő oktatások lebonyolítását:

- Árvízi vízgazdálkodási létesítmények fenntartása
- Domb- és síkvidéki vízrendezés, fenntartás alapjai a gyakorlatban

A felsőfokú és vezető beosztású közalkalmazottak számára a Nemzeti Közszolgálati Egyetem dolgozott ki számítógépen elvégezhető, e-learning tanfolyamokat, az általános közigazgatási rendtartás témakörében. Ezen képzéseket november 30-ig végzik el kollégáink.

Ugyanezen kör számára biztosít a Nemzeti Közszolgálati Egyetem – elsősorban a szakmai állományt érintő –, jelenléti képzéseket is, melyeket az őszi hónapok folyamán teljesíthetnek munkatársaink az Országos Vízügyi Főigazgatóság-, ill. az egyetem Víz tudományi Karának épületeiben. Az NKE oktatóinak tolmácsolásában a következő témakörök kerülnek feldolgozásra:

- A Duna-medence földrajza 1. – Európa és a Duna vízgyűjtő területe
- A Duna-medence földrajza 2. – A Kárpát-medence a Duna vízgyűjtő területén
- Hidrodinamikai modellezés
- Hidrológiai modellezés
- Hidrológia I.

- Mozdóhajós Doppler elven működő ADCP mérőműszerek üzemeltetése és használata GPS-sel
- Beépített Doppler elven működő ADCP mérőműszerek ellenőrzése és üzemeltetése

A Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóságon gyakorlatot töltő diákokról

Saját munkatársaink képzésén túl az Igazgatóság mindig is fontosnak tartotta az utánpótlás oktatását. Évek óta töltik nálunk nyári gyakorlatukat a Kaposvári Szak-
képzési Centrum Dráva Völgye Gimnáziuma, Szak-
gimnáziuma és Kollégiuma barcsi vízügyi képzésén résztvevő diákok. Ezen a nyáron három tanulót foglalkoztattunk négy héten át, akik bepillantást nyerhettek szakembereink mindennapi munkájába, a gyakorlatban is alkalmazható tudást elsajátítva ezáltal.

A középiskolások mellett rendszeresen jelentkeznek a felsőoktatásban résztvevő hallgatók is, hogy kötelező nyári gyakorlatukat nálunk tölthessék. Idén egy másodéves, földrajz szakos-, a Pécsi Tudományegyetem BSc képzésében résztvevő hallgatót fogadtunk, aki 6 hétig gyarapítja nálunk ismereteit. Valamennyi szakmai egységünk feladataival megismerkedik és terepi munkában is részt vesz.

Személyi hírek

Személyi hírek – Fluktuáció – Bérek...

HAVASI Mónika

osztályvezető

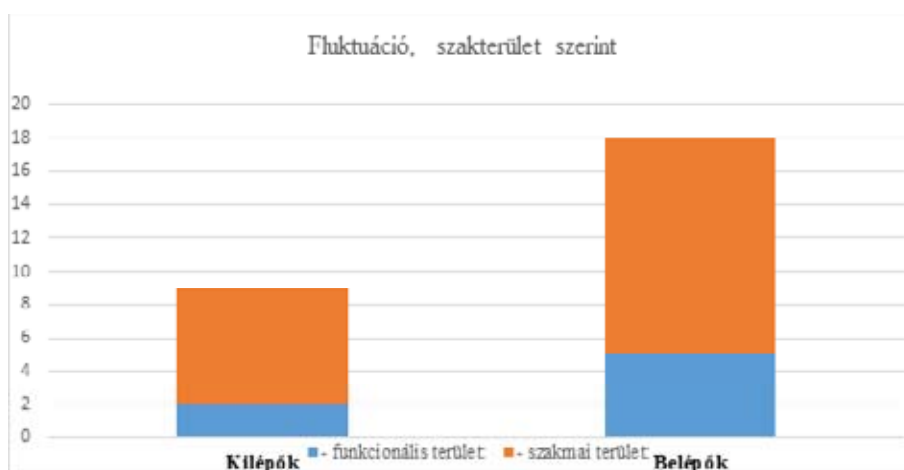
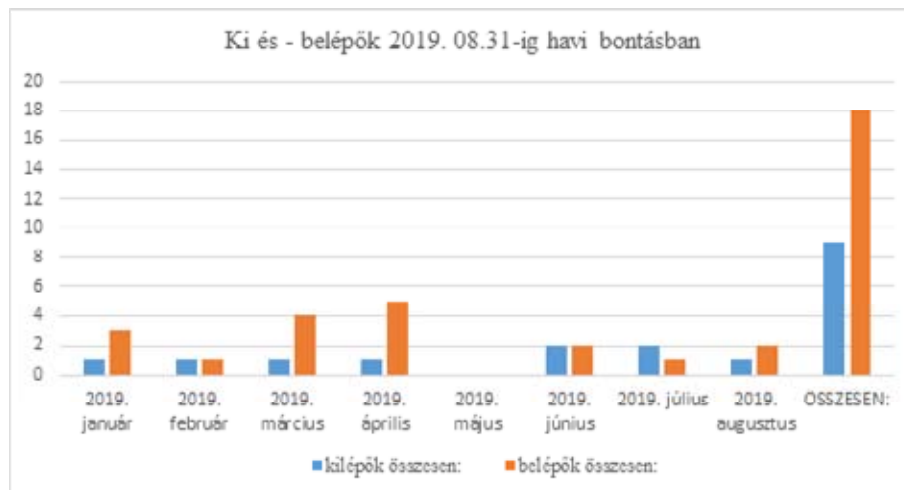
Igazgatási és Jogi Osztály

2019. április 1-től az engedélyezett létszámunk – az öntözéses státuszokra kapott 5 fővel – 222 főre emelkedett.

2019. 08. 31-ig a fluktuációs adataink a következőképpen alakultak:

(A belépők magasabb számánál figyelembe kell venni az 5 fő létszámbővítést.)

	2019. január	2019. február	2019. március	2019. április	2019. május	2019. június	2019. július	2019. augusztus	ÖSSZESEN:
kilépők összesen:	1	1	1	1	0	2	2	1	9
belépők összesen:	3	1	4	5	0	2	1	2	18

A kilépők szakmai összetételét a következő táblázatban láthatjuk:

Kilépők összesen: 9 fő	
Funkcionális terület:	2
Szakmai terület:	7
ezen belül:	
gát-, csatorna-, mederőr:	2
felsőfokú szakmai végzettségű:	1
egyéb szakmai munkakörök	4

A belépők szakmai összetételét a következő táblázatban láthatjuk:

Kilépők összesen: 18 fő	
Funkcionális terület:	5
Szakmai terület:	13
ezen belül:	
gát-, csatorna-, mederőr:	2
felsőfokú szakmai végzettségű:	5
egyéb szakmai munkakörök	6

„A lojalitást a cégek nyilvánvalóan értékelik, de nem mindig jutalmazzák kellőképpen...”

Sajnos ez a mi esetünkben is így van, hisz nincs forrás az Igazgatóságon több évtizede itt dolgozó és magas minőségű szakmai munkát nyújtó munkatársak elismerésére, például egy úgynevezett „lojalitásbónusz” bevezetésével.

A kétlépcsős béremelés óta (2017. és 2018.) az Igazgatóságon további emelésre nem volt lehetőség, még az értékelési rendszerrel összefüggésben sem. A kiemelkedően magas szakmai teljesítményeket sem tudtuk béremeléssel elismerni.

A megüresedett státuszok betöltésére tett intézkedéseink során többször kerültünk abba a helyzetbe, hogy csak jelentősen magasabb bérért tudtunk a munkaerőpiacról megfelelő végzettségű és kompetenciájú szakembert alkalmazni, mint amennyit az elődje – és a cégnél továbbra is maradó, azonos munkakörben foglalkoztatott munkatársak – kapnak. Ez természetesen igen nagy bérfeszültséget okoz, ami a munkahelyi légkörre sincs jó hatással. A hangsúly nem csak az új munkaerő megtalálásán kellene, hogy legyen, hanem a régiak megtartásán is... Ez a helyzet valóban egyre tovább növeli és gerjeszti a fluktuációt.

Egy HR fórumon a témában talált kutatás is arra a megállapításra jutott, hogy:

„Egyre több régi munkavállaló is ki mer lépni a komfortzónájából és vált, hiába nehéz ez a lépés érzelmileg- mert az új, piacról érkező kollégák az ő szemüket is felnyitják. Sok cégnél azt látjuk, hogy még mindig abban reménykednek, hogy a régi dolgozók még „túrnek egy ideig”, ha egy cég emiatt nem lép időben, nem rendezi a lojalis munkavállalók bérét, az komoly hátrányba kerülhet”. Megoldásként hozta a tanulmány azt a javaslatot, mely szerint a régi kollégák (15-20-25-30 éve ott dolgozók) bérét nem szokványos módon korrekcióták, azaz nem az inflációt követő béremelést valósítottak meg, hanem 1 év alatt 3 lépésben 30-40%-os emelést kaptak....”

Ehhez a lépéshez, ha kapnánk forrást, helyére kerülhetnének a bérek ebből a szempontból. Természetesen a munkavégzés minősége is differenciálási szempont lenne az elosztásban, nem csak az eltöltött idő.

A KSH adatai alapján az országos átlagok:

- Az elmúlt 10 évben a minimálbér a 2-szeresére emelkedett, míg az átlagkeresetek kb. 40%-kal lettek magasabbak az országban.
- Az átlagkereset 12,1, a reálkereset 8,3 százalékkal nőtt egy év alatt.
- **2019 júniusában az országos bruttó átlagkereset 364 800 Ft volt**, 10,6%-kal magasabb, mint egy évvel korábban.

A DDVIZIG adatai:

2019. 07. 31-i állapot szerinti átlag alapilletmény (RÁP és egyéb kifizetések nélkül)

- Szellemi munkát végzők: **303 244 Ft**
- Fizikai foglalkoztatottak: **196 986 Ft**
- **DDVIZIG átlag alap-bér: 250 114 Ft**

- Utolsó bérfeljelzés/ béremelés 2018. január 1. (a kötelező minimálbérről való ráálláson kívül természetesen.)

A munkavállalók döntését egy munkahelyváltás esetén a béren kívül még nagyon sok egyéb tényező befolyásolja, ami jelen helyzet elemzéséből kimaradt, de a tartósan a piac által diktált szint alatt keresők biztosan könnyebben döntenek a váltás mellett... Jó lenne ezt a bérek megtartó erejével (is) megakadályozni!

Szakmai szervezetek hírei

A Magyar Hidrológiai Társaság XXXVII. Vándorgyűlése Pécsset

SÁGHINÉ JUHÁSZ Ildikó

titkár

MHT Baranya Megyei Területi Szervezete

A Magyar Hidrológiai Társaság XXXVII. Országos Vándorgyűlését 2019. július 3. és 5. között rendezte meg Pécsset, a Pécsi Tudományegyetem Műszaki és Informatikai Karán.

A nyitó plenáris ülésen Dr. Szlávik Lajos elnök megnyitóját követően Nagy Csaba, Baranya megye 4. sz. választókerületének országgyűlési képviselője, Kling Zoltán, a Belügyminisztérium Közfoglalkoztatási és Vízügyi Helyettes Államtitkárságának főosztályvezetője, Dr. Kukai Tibor, a Baranya Megyei Mérnöki Kamara elnöke és Dr. Gábrriel Róbert, a Pécsi Tudományegyetem általános, tudományos és innovációs rektorhelyettese üdvözölte a Vándorgyűlés résztvevőit. A köszöntők után Márk László, a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság igazgatója, egyben az MHT Baranya Megyei Területi Szervezetének elnöke mutatta be előadásában Baranya megye vízgazdálkodási jellemzőit, majd Szilágyi Attila, a Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság igazgatója ismertette a 2019. május 29-én elsüllyedt Hableány hajó kiemelésével kapcsolatos vízügyi szakmai feladatokat. A szünetet követően Dr. Szlávik Lajos elnök tartott előadást Kvassay Jenőről halálának 100. évfordulója kapcsán, majd Fejér László, az MHT Vízügyi Történelmi Bizottságának elnöke emlékezett meg Eötvös Lorándról halálának centenáriumán. Ezt követően Dencs Zoltán, az MTA Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpont munkatársa tartott bemutatót Eötvös Loránd válogatott sztereó fényképeiből, majd Márkus Zsolt László, az MTA Számítástechnikai és Automatizálási Kutatóintézet munkatársa kalauzolta végig az

ülés résztvevőit az Eötvös-ingák világában egy virtuális múzeumlátogatás keretén belül. A plenáris ülés programja a szervezési tudnivalók ismertetésével és a szakmai kiállítás megnyitásával zárult.

A hagyományoknak megfelelően a Vándorgyűlés ideje alatt idén is sor került termék- és cégbemutatókra, ezúttal az AQUA REGIA Kft., a CSOMIÉP Kft., az INS Ipari Alkalmazások Zrt., az MTA SZTAKI, a Snart Kft., a SoDeGo Consulting Ltd., a WAPPtech Kft. és a Vízinform on-line Hírügynökség tevékenységéről...

A Vándorgyűlés 430 regisztrált résztvevője 15 szekcióban csaknem 190 előadást hallgathatott meg, a hagyományos baráti találkozón pedig 330-an vettek részt. A Vándorgyűlés keretén belül sor került továbbá a vízzel foglalkozó szakmai szervezetek által 2006-ban kiadott „Bökényi Nyilatkozat” tartalmi megújítására és aláírására is. A Magyar Mérnöki Kamara tagjai ebben az évben is lehetőséget kaptak arra, hogy az előadások meghallgatásával teljesítsék továbbképzési kötelezettségüket. Idén 124 résztvevő élt ezzel a lehetőséggel, akik közül sokan jelezték, hogy szeretnék majd megkapni a beküldött dolgozatokat és prezentációkat tartalmazó CD-t is. Ezek a helyszínen bemutatott és leadott anyagok hamarosan a Társaság honlapján is megtekinthetők lesznek.

A záró plenáris ülésen Dr. Szlávik Lajos elnök rövid áttekintést adott a rendezvényről, a szakmai szekciók legfontosabb témáiról, megállapításairól.

Ezt követően a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Területi Szervezet elnöke, Bodnár Gáspár távollétében Pessel Antal hívta meg a Társaság tagjait Nyíregyházára, a 2020. évi XXXVIII. Országos Vándorgyűlésre.

A második nap délutánján a résztvevők idegenvezető közreműködésével Pécs város nevezetességeivel ismerkedhettek meg, egy kellemes séta keretében. A túra érintette Gázi Kászim pasa dzsámiját, az ókeresztény sírkamrákat, a Szent Péter és Szent Pál Székesegyházat, valamint a Barbakán-kertet, majd a Palatinus Hotelben felszolgált vacsorával zárult a kirándulás.

A szakmai tanulmányút programja is gazdag volt: a résztvevők először megtekintették a Tettye Forrásház Zrt. pécsi szennyvíztisztító telepét és biogáz üzemét, majd a nemrégiben kialakított Magyarorszáki záportározónál – új nevén a Barátúri-tónál – tettek szakmai vezetéssel összekötött látogatást. A program zárásaként a vásárosdombói Csendes Pihenő Étteremben fogaszthattak el a vendégek egy finom ebédet.

A rendezvény szervezésében és lebonyolításában a Baranya Megyei Területi Szervezet tagjai és a DDVIZIG munkatársai aktívan részt vettek.

Elnökválasztás előtt a Baranya Megyei Mérnöki Kamara Vízgazdálkodási és Vízépítési Szakcsoportja

SCHUBERT József

vízgazdálkodási szakértő

Vízvédelmi és Vízyűjtő-gazdálkodási Osztály

A Baranya Megyei Mérnöki Kamara Vízgazdálkodási és Vízépítési Szakcsoportja a jelenlegi elnök lemondása miatt tisztújító választást tervez 2019 őszén.

A szakcsoport a Magyar Mérnöki Kamara Vízgazdálkodási és Vízépítési Tagozatának és a megyei kamarának szervezeti egysége.

A választás lebonyolítását online rendszerben, elektronikus levelezés útján fogják végrehajtani. A jelölést az elnökség által megbízott Jelölő Bizottság végzi.

A választások eredményeiről következő lapszámunkban adunk majd hírt.

Programajánló

Új, állandó kiállítás a Duna Múzeumban

ETTER Viktória

kommunikációs referens
Duna Múzeum

A Ismerd meg jobban a Duna Múzeumot!

Tudtad, hogy a Magyar Környezetvédelmi és Vízügyi Múzeumot 1973-ban hozta létre az Országos Vízügyi Hivatal azzal a céllal, hogy az évszázados vízi múlttal kapcsolatban fellelhető, muzeális értékű dokumentációs és tárgyi emlékeket ne kallódjon el? És hogy rendezett formában nyilvántartva, kiállításokon bemutatva az utókor épülését szolgálja, valamint a víz-ügy részére információs adatbázis legyen?

A Duna Múzeum szinte egyedülálló a maga nemében, hiszen még világviszonylatban is kevés hasonló múzeumot találni, mely ilyen mélységben foglalkozna a vízügy, a vízgazdálkodás történetével és hasonló óriási tárgyi és dokumentációs gyűjteménye legyen.

A Duna Múzeum a magyar vízügy történetével, a hazai vízgazdálkodással kapcsolatos muzeális értékű tárgyakat, dokumentumokat gyűjti. Évente átlagosan 20 ezer látogató számára kínálja a vízzel való találkozás, a vízről való játékos ismeretszerzés lehetőségét.

Saját gyűjteményének gondozása mellett szakmai segítséget nyújt a területi vízügyi igazgatóságok által fenntartott vízügyi emlékhelyek, műszaki műemlékek és gyűjtemények nyilvántartásához, kezeléséhez, szakszerű működtetéséhez. Az Esztergom belvárosában, az egykori főkapitány épületében található, országos gyűjtőkörű szakmúzeum fenntartója az Országos Vízügyi Főigazgatóság.

VÍZ E U M – ahogy a vízről még soha...

Október 11-én megnyílt a Duna Múzeum új, állandó kiállítása

Másfél év küzdelem, akarás és eltökéltség eredményét láthatja a nagyközönség a Duna Múzeum október 11-én megnyílt új, állandó kiállításán.

Előző állandó kiállításunk, a „Víz-Idő” című tárlat fantasztikusan sikeres volt, kicsik és nagyok is nagyon szerették, számos elismerést, díjat kapott. A kihívás tehát óriási volt, az új kiállításnak meg kell haladnia ezt a mércét, még izgalmasabbnak, látványosabbnak kell lennie, igazi „wow” élményt kell nyújtania.

Egyik legfontosabb elvárás volt magunk felé, hogy az új kiállítás minden korcsoportnak párhuzamosan nyújtson élményt és ismeretet, olyan eszközöket és formákat bemutatva, amik a legnehezebben elérhető réteget, a fiatal felnőtteket is rabul ejthetik. A tárlaton nincs ajánlott útvonal, bárki szabadon járhatja körül a témákat, képekből, animációkból és interaktív tartalmakból mindenki annyi információt gyűjthet össze, amennyi érdekl.

A kiállítás bemutatja a vízgazdálkodás múltját és jelenét, a vízzel kapcsolatos innovációkat, szemlélteti a víz erejének felhasználását, kiemelt téma a folyók szabályozása, a hajózással kapcsolatos érdekességek, a klímaváltozás, a fürdés története, külön rész foglalkozik a Balatonnal, az ásványvizekkel és a szódavízzel.

Bemutatjuk, hogyan változik a Föld vízkészlete, a klímaváltozás milyen hatással van az élővilágra és a vízügyi szakembereknek milyen feladatokkal kell szembeülniük az éghajlatváltozás hatásai kapcsán.

A látogatók számára varázslatos pihenőhelyet alakítottunk ki, ahol a terem két oldalfalán és a plafonon lévő kijelzőkön filmek, animációk futnak, valamint különleges hangulatot sugárzó fények és zene uralkodik.

FB és Instagram oldalunkon folyamatosan nyomon követheted az új, állandó kiállítással kapcsolatos történeteket, gyere, tarts velünk!

FB:

<https://www.facebook.com/dunamuzeum/>

Instagram:

<https://www.instagram.com/dunamuzeum/>

A régi tárlat kedvence, a vízgép is megújult, fényekkel, narrációval kiegészítve mutatja be a víz erejének sokféle felhasználását. Megjelennek a vízhez kapcsolódó régi mesterségek is, mint pl. a bolgárkertészek, a Duna-víz árusok, a faúsztatók, a vízimolnárok, a halászok vagy az aranyosok, akik azért is fontosak, mert a Duna kiskisalföldi szakasza Európa egyik gazdag aranyos helye volt.

A kiállításban minden témának elmeséljük a történeti hátterét és egészen a jelenig követjük a nyomát.

Természetközeli élmények a Dráva mentén

KOMLÓS Éva

belső ellenőr

Egy-egy utazásnak, kirándulásnak rendkívül sok pozitív hatása van. Hétköznapi problémáink elől leginkább hosszabb-rövidebb nyaralások, kirándulások alkalmával tudunk elmenekülni. A napi rutinból kiszakadva feltöltődünk energiával, szervezetünkben csökken a stresszhormon szint, sokkal jobban, kellemesebben érezzük magunkat. A pénztárcánk azonban gyakran szab határt a szabadság eltöltésére vonatkozó terveinknek, de nem kell külföldre utaznunk ahhoz, hogy örömteli és kalandos, vagy éppen pihentető legyen a nyaralásunk.

A mai kor emberének egyre kevesebb kapcsolata van a természettel, pedig Magyarország tele van rejtett, felfedezésre váró tájegységekkel és elbűvölő vidéki helyszínekkel. Öröndetes tény, hogy az elmúlt években egy úgynevezett „vissza a természetbe” mozgalom indult el és lassan, de biztosan növekszik azok száma, akik vágnak a csendre, a nyugalomra, vagy éppen a természet megismerését célzó aktív programokra. Túlhajsolt világunkból való elszakadásra a Dráva folyó mente tökéletes úti cél, hisz érintetlen természeti szépségekben gazdag, kikapcsolódásra és feltöltődésre alkalmas élményeket kínál.

A folyó ma még kevéssé felfedezett területe hazánknak, az ország legvadregényesebb természeti területe, mely gyalog- és vízitúrákra, valamint horgászatra csábít. Európa egyik legtisztább vizű, legérdekesebb folyója határvízi jellegéből adódóan tudta megőrizni viszonylagos érintetlenségét. A partján hosszan elhúzódó, hatalmas ártéri erdők és a mederben kialakuló kavics- és sóderzátonyai egyedi élményeket nyújtanak a kirándulók számára.

A Dráva sodrása jóval gyorsabb, mint a többi hazai folyóé, rengeteg hordalékot szállít, melyekből változó

alakú és kiterjedésű, kisvizes időszakokban strandolásra alkalmas zátonyszigeteket épít. A folyópart igen változatos, helyenként puha homokkal, máshol kavicsos szegélyezett, sok helyen kidőlt fák, átjárhatatlan bokrok szegélyezik. Mindenhol csend és nyugalom, a víz kristálytisza és kellemesen hűs, az erdők lombjai egészen a vízpartig árnyékot nyújtanak. A vadregényes holt- és mellékágak, a helyenként szinte függőleges szakadópartok számtalan felejthetetlen látnivalót és emlékezetes élményt nyújtanak a folyóra kíváncsi kirándulók számára.

Túrázás, erdei séták:

Sokak szerint a Dráva hazánk egyik legizgalmasabb folyója, melyet mindenképp érdemes bejárni. A part a legtöbb helyen ugyan nehezen megközelíthető, ezért helyismeret, vagy a környéket jól ismerő kísérő nélkül nem tanácsos nekivágni. A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatósága különböző helyszíneken tanösvényeket alakított ki, melyek bejárása során a látogatók megismerkedhetnek a folyóval és ártereivel. Egy-egy túra során bepillantunk a térség változatos és különleges állat- és növényvilágába, famatuzsálemekkel, mocsaras területekkel találkozhatunk, vadvirágokban gazdag partmenti erdők tisztásain pihenhetünk meg.

Sétahajózás:

Az utak nélküli, sűrű aljnövényzet és a helyenként nagyon meredek part több szakaszon megnehezíti – időnként szinte lehetetlenné teszi – a gyalogtúrát, ezért a gyönyörű természeti adottságokat a természet szerelmesei hajó- és kerékpártúrákon is megismerhetik. De vigyázat! A szeszélyesen változó vízhozam, az állandóan ingadozó vízállás és a rendkívül sebes sodrás miatt nem tanácsos a folyón egyedül hajózni.

A sétahajózás azonban bármilyen korosztály számára ajánlható, ha valami egészen különleges és sajátosan egyedi élménnyel szeretnénk gazdagodni, vagy éppen a hajózás kényelmesebb módját szeretnék kipróbálni. Baracson és Drávaszabolcson nyílik lehetőség kirándulójajára helyet foglalni, a hajók a helyi kikötők-ből indulnak és láttnivalókban gazdag, két órás utazás után térnek vissza.

Kenutúrák a folyón:

Drávai vízitúrákon kizárólag természetvédelmi hatósági engedély birtokában lehet részt venni. A folyón történő evezés szigorú feltételekhez van kötve, mivel két ország területét választja el, több szakaszon is Horvátország területére lép át, illetve a Nemzeti Park területén is áthalad.

A túrák szervezése és lebonyolítása során mindig tekintettel kell lenni a vízállásra. Vannak állandó-, az éghajlatnak megfelelő tendenciák, mint például az alacsony téli és nyárvégi vízállás, vagy a nyár eleji áradások. De a horvát területen üzemelő vízerőművek akár néhány óra alatt jelentkező, számottevő vízszint-emelkedéseket, majd apadásokat eredményeznek. A kenutóznak és a vízben strandolóknak mindenkor tekintettel kell lenniük az átlagosnál gyorsabb és erősebb sodrásra, az alattomos örvényekre és a mederben megbúvó uszadékokra (fatörzsek, hegyes ágak), melyek potenciális veszélyforrások a kirándulók számára.

Kerékpáros kirándulások:

Az elmúlt években nemcsak itthon, de külföldön is jelentős fejlődésen ment át a kerékpározáshoz kapcsolódó turizmus. Az Ausztriából a Mura mentén haladó Három folyó kerékpáros túraútvonal Őrtilostól a Drávát követve halad egészen a Dunáig. Az útvonal – ahol csak lehetséges – a Dráva töltésén halad, egyéb helyeken a folyóval párhuzamosan, kisforgalmú közutakon. A kerékpárral bejárható környék igazán vadregényes, állatokban és természeti láttnivalókban egyaránt gazdag. A kerékpárutat időnként megszakítva, egy-egy horgászstégen megpihelve lehet (és ajánlott is!) gyönyörködni a természet szépségeiben.

Horgászat:

A Dráva mentén élő horgászok nagy öröme a folyó halban gazdag, a magyarországi halfajok jelentős része megél a folyóban, kirándulások alkalmával hódokkal és vidrákkal találkozhatunk. Sokak szerint a folyón horgászni igazi élmény, mert egy természetet kedvelő ember itt akkor sem unatkozik, ha éppen nincs elég kapás. Horgászismerősök beszámolóí szerint elegendő „csak” beleolvadni a csodálatos vízparti környezetbe és megfelelően értékelni a folyó természetes láttnivalóit. Fontos tudni, hogy csónakból horgászni csak a kijelölt szakaszokon, bizonyos kötelező feltételek teljesítését követően lehetséges.

Tehát kalandra fel! Bizonyított tény, hogy a túrázás és a kirándulás pozitív hatással van a testre és a lélekre egyaránt, a természetjárás nem csak a testünknek, de a lelkünknek is nagy hasznára van.

A Dráva folyó természeti környezete az elmúlt évekig turisztikailag szinte fehér folt volt, ezért sikerült megőriznie érintetlenségét és eredetiségét, természetvédelmi szempontból szinte felbecsülhetetlen értékét. Igazgatóságunkon egy projekt keretében elkészült, okostelefonokra letölthető mobilapplikáció nyújt sok hasznos információt a turisták számára. Segítségével képet kapunk a magyar és horvát oldalon található turisztikai célpontokról, de tájékozódhatunk a környékbeli kerékpárutak elhelyezkedéséről és a hajózható útvonalról is.

A könnyen kezelhető és értelmezhető kezdőoldalon a Dráva mentének térképe található és a szintén itt látható színes ikonok jelzik a helyi láttnivalókat, programlehetőségeket.

A menüben keresgélve akár nemzeti parkokra, rekreációs lehetőségekre, vadászati területekre és kulturális, történelmi láttnivalókra is rákereshetünk. A javasolt utazási tervek segítségével pedig egy komplett túrát is megtervezhetünk még az indulás előtt.

Elérési útvonal:

http://vpf.vizugy.hu/reg/ddvizig/doc/Brosura_DRAWA.pdf

Szakszervezeti kirándulások

BALÁZS József

titkár

DDKÖVISZ

A Dél-dunántúli Környezetvédelmi és Vízügyi Szakszervezet 2019. évben is támogatja a szakszervezeti tagok és a dolgozók rekreációját, tanulmányutakon való részvételét, természetesen az Igazgatóság segítségével.

Ebben az évben az alábbi utakon vehettek részt kollégáink:

Április 6-án a „Nárcisz és bimbós tulipánszüret” úttal kezdtük az évet a Kőröshegyi levendulásban, ahol saját magunk szüretelthetünk, és palántavásárlásra, valamint lehetőségünk volt kézműves termékek vásárlására is.

Május 11-én a „Balácsa – Herend – Veszprém” út következett. Herenden kezdtünk a Porcelanium Látogatóközpontban, ahol tárlatvezetés segítségével ismerkedhettünk a porcelánkészítés lépéseivel. Ezután Balácsapuztán a római villagazdaságot tekinthettük meg: egy római kori villa és a köré épült gazdaság romjaiból rendezett, nagy területen elterülő régészeti kiállítást helyi régész segítségével jártuk be. Végül Veszprém következett, ahol a Szaléziánumot néztük meg helyi vezetéssel, majd szabadprogram következett. Éppen ekkor tartották a Gizella Napok Művészeti Fesztivált, melynek ilyen módon részesei lehettünk.

Szeptember 14-én „Ausztriai kiruccanás” következett. Megtekintettük a güssingi várat, amely egy régen kialudt vulkáni kúpon áll. A síkságból meredeken ki-

emelkedő sziklafalai és a kráter körül elhelyezkedő fennsík, valamint a fekvése – maga az osztrák-magyar határvidéken – ideális körülményeket teremtettek egy védekezésre alkalmas vár létesítéséhez. Megtekintettük a Bernsteiner Felsenmuseumot, itt található az Európa-szerte ismert, nemes szerpentinkő: Edelserpentin. A Sziklamúzeumban a szerpentinkő feldolgozásának története látható. Végigjárhattunk egy 500 méter hosszú lombkorona ösvényt, ahol 11 torony magasodik, köztük 20 méter magas is található, s a tornyokat fahidakkal kötötték össze.

A 2019-es évre még legalább két utat tervezünk, mindkettő egynapos és vacsorával egybekötött.

Október 19-én „Vár és borvacsora” címmel meglátogatjuk a Bory várat, tárlatvezetéssel. A várat Bory Jenő szobrászművész és építésszámológ tanár építette saját tervei alapján 40 nyáron keresztül. Ezután meglátogatjuk a Bölcseki pincefalut, ahol több mint 500 pince található, amelyeket szépen gondozott szőlőültetvények vesznek körül. Itt lehetőségünk lesz borkóstolásra, majd vacsora következik.

November 9-én „Unicum után borvacsora” programon vehetünk részt. Elsőként meglátogatjuk a Nemzeti Színházat, ahol bepillantunk a kulisszák mögé is. Ezután a Zwack Múzeum és Látogatóközpont következik tárlatvezetéssel. Az Unicum több mint 220 éves titkos recept alapján készül, s legnagyobb sajnálatunkra nekünk sem fogják elmondani... Itt megcsodálhatjuk a különleges palackokat és Közép-Európa legnagyobb-, 17 ezer darabos minipalack gyűjteményét. A múzeumtúra utolsó állomása a varázslatos régi lepárló. Unicum és Unicum szilva kóstolási lehetőség is lesz, egyenesen tölgyfahordókból csapolva. Ezután meglátogatjuk Sióagárdot, ahol egy pincében költjük el a jól megérdemelt vacsorát.

Könyvajánló

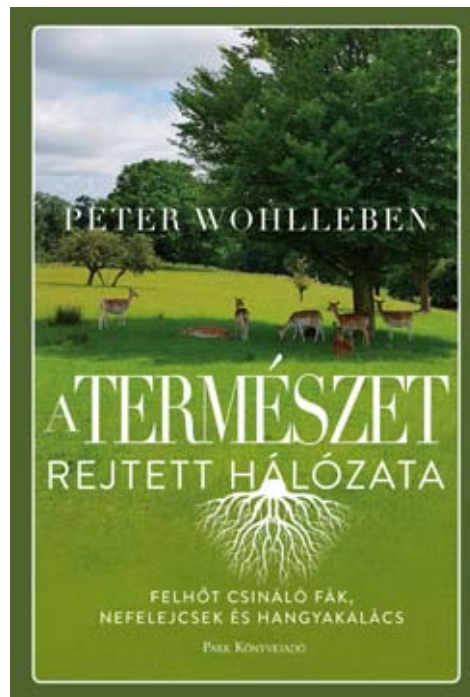
Peter Wohlleben:

A természet rejtett hálózata

Felhőt csináló fák, nefelejcskek és hangyakalács

Park Könyvkiadó, 2018. – 3.490,- Ft

A természet számtalan meglepetést rejt: a lombos fák befolyásolják a Föld forgását, a darvak akadályozzák a spanyolországi sonkatermelést, a tűlevelű erdők pedig esőt csinálnak. Peter Wohlleben, A fák titkos élete című sikerkönyv szerzője legújabb kötetében – a tőle megszokott eleven mesélőkedvvel – megannyi érdekes és különös példán keresztül mutatja be, milyen bámulatos kölcsönhatás és összjáték zajlik a növények és az állatok között. Hogyan épül fel a természet hatalmas óraműve, melyben minden "fogaskeréknek" megvan a maga helye és szerepe? És mi történik, ha ez a finoman kiegyensúlyozott rendszer megbillen? Mi a jobb: ha az ember "segíti" a természetet, hogy helyreálljon ez az egyensúly, vagy ellenkezőleg, ha békén hagyja?

Vers

Ózdi Annamária

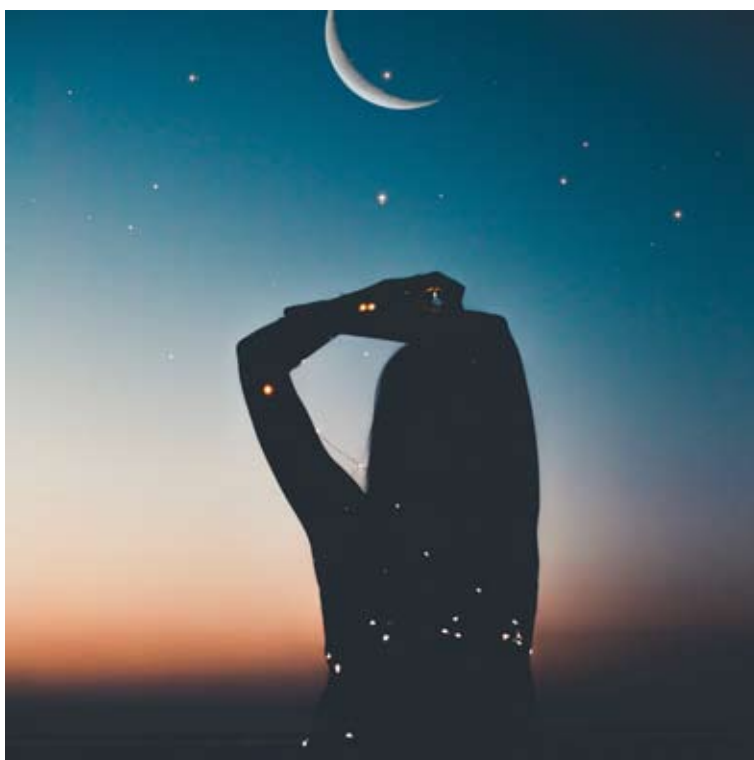
Csillagok között

Én nem üzenek sehova,
de égnek bennem a csillagok,
úgy futnék a felhőkön bárhova
és már a tejúton ballagok.

Csak fentről szép a létezés,
Hatalmas Hold az én barátom,
ott nem honol semmiféle magány,
mint odalent a fehér párnákon.

Csillagok közt igazi csoda,
hogy minden fényből élet ered,
s a bűnt soha nem ismerve
egykor a Föld így születhetett.

Könnyed s légies a világuír,
de a súlytalanság ezernyi csapdát rejt,
szívem a mennyekig repült,
de testem visszamaradt idelent.

Bédai-holtág – Fotó: Vízy Zsigmond, Duna Múzeum

Szerkesztő: Jusztinger Brigitta, Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság
Tördelőszerkesztő: Lieber Zoltán, Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság
Borítófotók: Csepreghy Attila és Vízy Zsigmond, Duna Múzeum

Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság
7623 Pécs, Köztársaság tér 7. | Postacím: 7601 Pécs, Pf.: 101
Telefonszám: +36 72 506 300 | Fax: +36 72 506 350

